

Výroční zpráva Moravské galerie v Brně za rok 2003

Úvodem

Vážení přátelé,
rok 2003 přinesl do života Moravské galerie některé změny, s nimiž patrně nepočítali ani ti nejpředvídavější. K 14. březnu odstoupila ze své funkce ředitelka PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD. Stála v čele Moravské galerie téměř šest let a za tu dobu se jí podařilo naplnit řadu záměrů, o jejichž uskutečnění usilovala naše instituce dlouhodobě. Především se zdařilo povznést na vyšší úroveň kredit Moravské galerie v mezinárodním kontextu, hmatatelným výsledkem pak byla tolik potřebná generální rekonstrukce budovy Uměleckoprůmyslového muzea. Do řízení galerie vnesla dr. Chamonikola některé nekonvenční přístupy a výrazný podíl na řešení konkrétních odborných úkolů - z výstavních projektů stojí za zmínku především jedinečná výstava Od gotiky k renesanci, která proběhla v letech 1999-2000 a k jejíž realizaci se Moravská galerie ve snaze o širší záběr, zahrnující celou Moravu a Slezsko, spojila i s partnerskými institucemi v Olomouci a Opavě. Po odstoupení Dr. Chamonikoly pověřilo Ministerstvo kultury řízením galerie PhDr. Kateřinu Tlachovou, dosavadní zástupkyni ředitelky, jejímž prvotním úkolem bylo zklidnit rozjitřenou vnitřní atmosféru v organizaci, upevnit poněkud rozkolísanou důvěryhodnost Moravské galerie v očích veřejnosti a vést ji do doby, než bude jmenován nový ředitel. Tento stav, chápaný jako provizorium, v důsledku trval celý rok. Teprve opakovaně vypsané výběrové řízení bylo završeno jmenováním nového ředitele Moravské galerie - na základě rozhodnutí ministra kultury Pavla Dostála se jím stal pan Marek Pokorný, a to s termínem nástupu do funkce k 1. březnu roku 2004.

Jakkoli žila galerie v určitém provizoriu, neznamenalo to v žádném případě, že by se po tuto dobu omezila jenom na pouhé udržování v chodu nebo stagnaci. Podařilo se rozvinout či dovést k výslednému naplnění řadu dříve zahájených projektů a zároveň rozpracovat podněty nové. Jako příklad jmenujme snad velkou mezioborovou výstavu Ejhle světlo, objevené Disegno veneto nebo atraktivní Českou loutku, připravenou ve spolupráci s Moravským zemským muzeem. S návštěvnickou odezvou se setkaly výstavy prezentující klasiky naší malby Antonína Hudečka či Františka Tichého nebo krásu Českého granátu. Úspěšně bylo zahájeno náročné zahraniční turné reprezentativní výstavy Svět hvězd a iluzí - Český filmový plakát 20. století. Oblast, ve které se naše plány naopak nedočkaly výraznějšího pokroku, byla společná snaha Moravské galerie s Moravskou zemskou knihovnou o vybudování tolik potřebných nových depozitářů. Přetrvávaly pocity trpkosti, spojené s ne zcela uspokojivým platovým ohodnocením pracovníků působících v kultuře v porovnání s celostátním průměrem. V souvislosti s vývojem jednání o reformě platového systému se Základní odborová organizace Moravské galerie rozhodla připojit k výzvě Odborového svazu kultury a ochrany přírody a 17. června 2003 vyhlásila stávkovou pohotovost. Toto gesto, spíše proklamativního charakteru, mělo za cíl upozornit veřejnost na dlouhodobou nedořešenost této otázky.

Ačkoli tedy naše práce nebyla ušetřena některých úskalí, věříme, že její konečné vyznění bude přijato příznivě. Podrobný přehled dosažených výsledků nabízíme na následujících stránkách.

Kontaktní údaje

Adresa:	Moravská galerie v Brně, Husova 18, 662 26 Brno
Telefon:	532 169 111
Fax:	532 169 180
E-mail:	m-gal@moravska-galerie.cz
Http:	www.moravska-galerie.cz

Personální zastoupení

V roce 2003 měla Moravská galerie celkem 138 stálých zaměstnanců (přepočtený stav), z toho 54 odborných pracovníků.

Organizační struktura Moravské galerie s uvedením vedoucích pracovníků a kurátorů sbírek v roce 2003

- * Ředitelka MG - PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD. /
/ PhDr. Kateřina Tlachová, pověřená řízením
- * Odbor ředitele
- * Sekretariát ředitelky MG - PhDr. Kateřina Tlachová, zástupkyně
ředitelky, od 15. 3. 2003 pověřená řízením
MG
- * Oddělení ostrahy a bezpečnosti sbírek - Ludmila Puklová / ing. Milan Říha
- * Investiční technik - Richard Mysík , od 21. 3. 2003 zástupce
osoby pověřené řízením MG
- * Odbor sbírek
- * Oddělení starého umění - PhDr. Kateřina Svobodová
- * Sběrka umění gotiky a renesance - PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD.
- * Sběrka umění baroka - Mgr. Zora Wörgötter
- * Sběrka renesanční a barokní kresby
a grafiky - Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD.
- * Sběrka umění 19. století - PhDr. Kateřina Svobodová
- * Oddělení umění 20. století - Mgr. ing. Ivo Binder / Mgr. Petr Ingerle,
pověřený zastupováním vedoucího oddělení
- * Sběrka moderního malířství a sochařství - Mgr. ing. Ivo Binder
- * Sběrka současného malířství a sochařství - Mgr. Petr Ingerle
- * Sběrka moderní a současné kresby a grafiky - Mgr. Pavel Netopil
- * Oddělení užitého umění - Mgr. Markéta Vejrostová (asistent)
- * Sběrka drahých a obecných kovů - Mgr. Anna Grossová (asistent)
- * Sběrka keramiky - Mgr. Andrea Březinová (asistent)
- * Sběrka skla - Mgr. Markéta Vejrostová (asistent)
- * Sběrka textilu a nábytku - Mgr. Martina Straková (asistent)
- * Oddělení grafického designu - PhDr. Marta Sylvestrová
- * Oddělení fotografie - PhDr. Antonín Dufek, PhD.
- Mgr. Jiří Pátek (asistent)
- * Agenda vývozu - PhDr. Kateřina Svobodová,
- PhDr. Miroslav Ambroz
- * Odbor ostatních hlavních činností
- * Restaurátorské oddělení - ak. mal. Igor Fogaš
- * Oddělení pro práci s veřejností - PhDr. Ludmila Horáková
- * Knihovna - PhDr. Hana Karkanová
- * Sběrka bibliofilů a knižní vazby - PhDr. Hana Karkanová
- * Sběrka starých tisků - PhDr. Judita Matějová
- * Oddělení produkce výstav a ediční činnosti - PhDr. Miroslava Pluháčková
- * Odbor ekonomiky a provozu
- * Oddělení stavby výstav - Mgr. Martin Ondruš
- * Provozně technické oddělení - ing. Zbyněk Kroča
- * Ekonomické oddělení - ing. Jan Maitner

Rada Moravské galerie

Rada Moravské galerie je poradním orgánem ředitele Moravské galerie pro odbornou práci a koncepční činnost. V roce 2003 vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nezasedala.

Akviziční komise MG

Akviziční komise MG je odborným orgánem, sestaveným z nezávislých teoretiků výtvarného umění, jejichž úkolem je posouzení navrhovaných akvizic z hlediska jejich přínosu pro sbírkový fond MG. Členy komise pro rok 2003 byli:

PhDr. Helena Brožová (Uměleckoprůmyslové muzeum Praha)
PhDr. Jan Mohr (Severočeské muzeum Liberec)
PhDr. Duňa Panenková (Správa Pražského hradu)
PhDr. Alena Potůčková (České muzeum výtvarných umění Praha)
prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc. (Filozofická fakulta Masarykovy univerzity Brno)
PhDr. Dagmar Šefčíková (Ministerstvo kultury ČR, Praha)
PhDr. Jana Ševčíková (Akademie věd ČR, Praha)
Jiří Valoch (Brno)
PhDr. Jiří Zemánek (Praha)
PhDr. Jaromír Zemina (Praha)

V roce 2003 zasedala akviziční komise dvakrát - poprvé se sešla v užším složení z důvodu neodkladnosti 13. května 2003 na mimořádné schůzce věnované žádosti Moravské galerie, adresované MK ČR, s cílem dosáhnout výkupu předmětů mimořádné kulturní hodnoty z fondu ISO. Předmětem zájmu galerie byla reakvizice 5 kreseb z bývalé umělecké sbírky dr. Arthura Feldmanna, kterou sběratelovým dědicům vrátila Moravská galerie v restituci počátkem roku. Poradnímu sboru pro sbírkotvornou činnost byla záležitost opětovně předložena na řádném zasedání dne 16. 6. 2003, kdy byly předloženy i dary uměleckých předmětů do sbírkového fondu galerie.

Poradní sbor ředitele MG

Poradní sbor ředitele MG je konzultačním orgánem, jehož smyslem je pevnější ukotvení Moravské galerie v širších společenských vazbách. Členy Poradního sboru jsou zástupci politického života i partnerských institucí, jejichž sponzorská podpora aktivit Moravské galerie je zvláště výrazná. Působili zde Anton Dusík (Volksbank CZ, a. s.), Jan Kudera (Cash Reform), JUDr. Otakar Motejl (veřejný ochránce práv), Petr Pleva (poslanec Parlamentu ČR), Jindřich Štreit (umělecký fotograf a pedagog) a Jan Winkler (IBM Business Consulting Services), který zastával funkci předsedy. Zasedání poradního sboru nebylo v průběhu roku 2003 svoláno, některé otázky však byly s jednotlivými členy konzultovány průběžně.

VÝSTAVNÍ PROSTORY MG

Výstavní sály Moravské galerie se nacházejí ve třech architektonicky pozoruhodných budovách, které všechny leží v blízkém sousedství ve středu města a každá z nich svým výstavním programem sleduje určitou oblast výtvarného umění. Historické prostory Místodržitelského paláce (Moravské nám. 1a) jsou věnovány dílům českého i světového výtvarného umění od gotiky až po 19. století. Sídlem ředitelství Moravské galerie je Pražákův palác (Husova 18). Jeho výstavní sály se užívají k výstavám moderního a současného malířství, sochařství, grafiky, kresby či fotografie. Prezentaci výtvarných děl užité tvorby slouží budova Uměleckoprůmyslového muzea (Husova 14).

V každé z budov Moravské galerie je umístěna stálá expozice a pravidelně se obměňují výstavy krátkodobého charakteru. Kromě vlastních výstavních sálů využívá galerie i

vedlejších prostor svých budov k instalaci rozsahem menších projektů. Ambit Místodržitelství pravidelně představuje autorské či skupinové výstavy fotografií, s díly mladých umělců, včetně prací studentských, se návštěvníci setkávají v atriu ve 4. patře Pražákova paláce, kde je prostředí i pro experimentální výtvarné projekty. Umělecké předměty, které vyzní dobře v exteriéru, Moravská galerie představuje v letních měsících ve venkovních prostorách svých budov – v tomto roce jsme nově využili i upraveného nádvoří Uměleckoprůmyslového muzea. Nejmenšími výstavními plochami Moravské galerie jsou hala ve 3. poschodí Pražákova paláce, kde je prostor právě tak "pro jedno dílo", a část přilehlé knihovny, jejíž studovna bývá místem konání drobných výstav umění ilustrace a knižní vazby. Část svých sbírek zpřístupňuje Moravská galerie také svojí stálou expozicí „Od gotiky po empír“ na zámku v Mikulově, v jehož historických prostorách vyznívají díla užitého umění starších období velmi autenticky.

Otevírací doba MG je od středy do neděle vždy od 10 do 18 hodin, ve čtvrtky jsou výstavy přístupny až do 19 hodin. Každý první pátek v měsíci je do všech expozic MG vstup volný. Příležitostně pak vyhlašuje galerie v průběhu roku volné vstupy i do jednotlivých výstav, tyto akce jsou dárkem našim návštěvníkům a zároveň se snaží být připomínkou zajímavých kulturních výročí.

EVIDENCE SBÍRKOVÉHO FONDU A PÉČE O SBÍRKY

Rozsah sbírkového fondu

Sbírkový fond Moravské galerie dosáhl podle zpřesněných údajů v souladu s CES v roce 2003 celkem 138.448 inventárních čísel, oproti stavu vykazovanému v loňském roce jsme tedy zaznamenali evidenční nárůst 828 inventárních čísel. Přírůstky v tomto roce činily 122 přírůstkových čísel. Z toho 48 přírůstkových čísel tvoří sbírkové předměty získané nákupem, a to v hodnotě 2.014.540 Kč. Nově nabyté umělecké předměty byly schváleny nákupní komisí ještě v roce 2001, ať už se jednalo o přírůstky zakoupené nebo z darů. Mnohé z nich byly do sbírkového fondu Moravské galerie zařazeny v souvislosti s přípravou stálé expozice užitého umění nebo některé z krátkodobých výstav (kolekce nábytku Thonet, práce Jana Wojnara, Miroslava Šnajdra, Roberta Silveria, Štěpánky Šimlové a dalších). Vhodným způsobem doplnily zejména sbírky užitého umění, umělecké fotografie, grafického designu, bibliofilii a knižní vazby, moderního umění, rozrostla se i kolekce uměleckých děl pro nevidomé. Součástí sbírkového fondu Moravské galerie se tak stala tato umělecká díla:

1. Rony Plesl: Váza Violoncello, sklo, 390 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
2. Jiří Šuhájek: Maják - sklenice na likér, sklo, 60 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
3. Jiří Šuhájek: Maják - sklenice na bílé víno, sklo, 190 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
4. Jiří Šuhájek: Maják - sklenice na červené víno, sklo, 150 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
5. Jiří Šuhájek: Maják - goblet, sklo, 230 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
6. Jiří Šuhájek: Maják - miska, sklo, 180 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
7. Jiří Šuhájek: Maják - sklenice na šampus (miska), sklo, 180 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
8. Jiří Šuhájek: Maják - sklenice na šampus (flétna), sklo, 190 ml, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
9. Jiří Šuhájek: Maják - sklenice odlivka, sklo, 175 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.

10. Jiří Šuhájek: Maják - svícen, sklo, 390 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
11. Rony Plesl: Andy - mísa, sklo, 130 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
12. Rony Plesl: Andy - váza, sklo, 310 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
13. Jiří Šuhájek: Spirála - kalíšek, sklo, 195 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
14. Jiří Šuhájek: Spirála - kalíšek, sklo, 195 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
15. Jiří Šuhájek: Spirála - kalíšek, sklo, 195 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
16. Rony Plesl: Vulcano - mísa, sklo, 250x180 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
17. Rony Plesl: Vulcano - váza, sklo, 220x310 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
18. Rony Plesl: Alien - váza, sklo, 335 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
19. Rony Plesl: Alien - svícen, sklo, 205 mm, dar firmy Borovier&Toso Czech Republic s.r.o.
20. Petr Helbich: Proč fotografuji, 1997, fotografie - 8 ks, 175x235 mm, dar - MUDr. Petr Helbich
21. Petr Helbich: Publikace Chvály - kniha s xeroxovými kopiemi fotografií, 2001, papír, dar - MUDr. Petr Helbich
22. Rony Plesl: Twigi - váza, zelené sklo, 37 cm, dar - Dr. Cicvárek
23. Rony Plesl: Twigi - váza, modré sklo, 37 cm, dar - Dr. Cicvárek
24. Anna Pecková: portfolium Totalita podle Anny Peckové r. 1968-69, fotografie, 243x178 mm, dar - Anna Pecková
25. Krzysztof Pruszkowski: 6 MASQUES MORTUAIRES D'HOMMES, 1989/1995, fotografie, 449x305 mm, dar - PhDr. Antonín Dufek, PhD.
26. Krzysztof Pruszkowski: MARIE-COLETTE A MIS LES MAINS A LA PATE, 1984, 450x305 mm, dar - PhDr. Antonín Dufek, PhD.
27. Krzysztof Pruszkowski: 22 CHAISES CATHERINE DE BOURGES, 1985/1992, fotografie, 450x306 mm, dar - PhDr. Antonín Dufek, PhD.
28. Gebrüder Thonet: Křeslo č. 8, 1859-1860, značeno - razidlo "Thonet Wien", tzv. "slunce", ohýbané bukové dřevo, 98 x 53 x 52 cm, získáno koupí
29. Gebrüder Thonet: Židle č. 8, do 1881, značeno - razidlo "Thonet", nálepka I. typu, ohýbané bukové dřevo, 92 x 42 x 48 cm, získáno koupí
30. Gebrüder Thonet: Židle č. 14, 1862-1865, značeno - razidlo "Thonet", nálepka I. typu, ohýbané bukové dřevo, 94 x 41 x 43 cm, získáno koupí
31. Gebrüder Thonet: Křeslo č. 2, kolem r. 1862, značeno - razidlo typu "hvězdice", ohýbané bukové dřevo, 92,5 x 51 x 55 cm, získáno koupí
32. Gebrüder Thonet: Židle - varianta č. 21, 1859-1860, značeno - razidlo "Thonet", ohýbané bukové dřevo, 93 x 42 x 52 cm, získáno koupí
33. Gebrüder Thonet: Židle č. 73 1/2, 1890-1895, neznačeno, ohýbané bukové dřevo, překližka, 87,5 x 44 x 50 cm, získáno koupí
34. Josef Čapek: Čtěte nový román Karla Čapka: Krakatit, 1923, nakladatelský plakát, linoryt, 63 x 94 cm, získáno koupí
35. Josef Tichý: Cyklus fotografií, fotografie (76 ks), získáno koupí
36. Yoshikazu Ikeda: Nucleus Torso of Tube I., 2000, porcelán (12 ks), dar - Yoshikazu Ikeda
37. Ladislav Postupa: Cyklus fotografií, fotografie (12 ks), dar - Ladislav Postupa
38. Miroslava a Lubomír Krupkovi: Oldřich Mikulášek - AGOGH, 2001, celokožená dřevěná vazba, 30 x 22 cm, dar - Miroslava a Lubomír Krupkovi
39. Petr Nikl: Pouzderko I., 1991, plyš, plastelína, 4,5 x 10 x 21,5 cm, dar - Petr Nikl
40. Petr Nikl: Pouzderko II., 1991, plast, plastelína, 14,7 x 7,5 x 10,5 cm, dar - Petr Nikl
41. Petr Nikl: Pouzderko III., 1991, plyš, plastelína, 14 x 32 x 27 cm, dar - Petr Nikl
42. Petr Nikl: Pouzderko IV., 1991, plyš, guma, O 24 cm, dar - Petr Nikl

43. Dezider Tóth: Bez názvu, 2001, vrstvená papírová páska, 27 x 46,5 x 24,5 cm, dar - Dezider Tóth
44. Dalibor Chatrný: Mizení, 1969-1995, perforované papírové lepenky, 80 x 60,5 cm, dar - Dalibor Chatrný
45. Daniel Hanzlík: Perla, 2001, guma, foukané a stříbřené sklo, 47 x 22 x 51 cm, dar - Daniel Hanzlík
46. Markéta Varádiová-Hanzlíková: Světlo I., 2001, dřevo, kov žárovky, technický satén, 50 x 50,5 x 8,5 cm, dar - Markéta Varádiová-Hanzlíková
47. Markéta Varádiová-Hanzlíková: Světlo II., 2001, dřevo, kov žárovky, technický satén, 63 x 100 x 8,5 cm, dar - Markéta Varádiová-Hanzlíková
48. Markéta Varádiová-Hanzlíková: Světlo III., 2001, dřevo, kov žárovky, technický satén, 75,5 x 50,5 x 8,5 cm, dar - Markéta Varádiová-Hanzlíková
49. Lubomír Jarcovjác: Autorská kniha I., 2001, aut. čerpaný papír aplikovaný na skleněné tabulky, 62,5 x 18,5 cm, dar - Lubomír Jarcovjác
50. Lubomír Jarcovjác: Autorská kniha II., 2001, beton, kov, dřevo a aut. čerpaný papír, 44 x 44 x 5,3 cm, dar - Lubomír Jarcovjác
51. Radek Kratina: Bez názvu, 1981, pochromovaný kov, v. 41 cm, š. 32 cm, h. 15 cm, Dar - Helena Kratinová
52. Miloš Cvach: Double paysage: "sécheresse", 1976, tvarovaný dřevěný podklad, akryl, 10 drobných předmětů, 3 x 27,2 x 37,1 cm, dar - Miloš Cvach
53. Adriena Šimotová: Skoro plná, 1991, sololit a plastový kelímek polepený šedým papírem, kuličky, 7,5 x 25 x 25,4 cm, dar - Adriena Šimotová
54. Jiří Kolář: Hruška, 1966, koláž, kombinovaná technika, v. 115 mm, dar - Jiří Kolář
55. Jiří Kolář: Luna slepých milenců, 1966, koláž, papír, 30,5 x 40,5 cm, dar - Jiří Kolář
56. Jiří Kolář: Blíženci na podzim, 1966, koláž, papír, 30,5 x 40,5 cm, dar - Jiří Kolář
57. Jiří Kolář: Neviditelní milenci, 1966, koláž, papír, 30,5 x 40,5 cm, dar - Jiří Kolář
58. Jiří Kolář: Tvář ticha, 1966, koláž, papír, 30,5 x 40,5 cm, dar - Jiří Kolář
59. Pavlína Nešporová: Josef Lada - Zima, 1966, slepené archy tuhého papíru s reprodukcemi, přebal z textilu, 31,5 x 21 cm, dar - Pavlína Nešporová
60. Petr Babák: Pěkné knihy, 2001, celopapírová vazby, 4 knihy v pouzdrech a trojdílné krabici, 42,5 x 32 x 9,5 cm, dar - Petr Babák
61. Petr Babák: Souboj s papírem, 2001, volné listy v přebalu z modré transparentní fólie, 26,5 x 26,5 cm, dar - Petr Babák
62. Eliška Čabalová: Karel Šiktanc - Noc na svatého nikdy, 2001, autorská kniha, 22,5 x 32,5 cm, dar - Eliška Čabalová
63. Miroslava Symonová: Škola života, 1997, ručně čerpaný papír, 32 x 24 cm, dar - Miroslava Symonová
64. Miroslava Symonová: Různé cesty, 1997, ručně čerpaný papír, 36 x 29 cm, dar - Miroslava Symonová
65. Miroslava Symonová: Střed, 1997, ručně čerpaný papír, 36 x 29 cm, dar - Miroslava Symonová
66. Jana Honcová: Robert lax - THE LIGHT, THE SHADE, 2001, knižní blok, otevřené šití, přebal z plastické tapety, 24 x 18 cm, dar - Jana Honcová
67. Václav Cígler: Vajíčko - skleněná plastika, 1995-1998, kompoziční sklo okrové barvy, přetavované v peci, leštěné, 23 x 30 x 23 cm, dar - Václav Cígler
68. David Židlický: Večery pod lampou, 2000, fotografie, 305 x 279 mm, dar - David Židlický
69. Naděžda Plíšková: Lžíce, 1969, aluminium, chromovaná ocel, 60 x 160 x 80 cm, získáno koupí
70. František Povolný: Pozůstalost Františka Povolného, fotografie - 281 ks, dar - Alžběta Povolná
71. Ladislav Postupa: Vilém Reichman a Ladislav Postupa (poslední setkání v roce 1977), 1977, fotografie, 128 x 231 mm, dar - Ladislav Postupa
72. Ladislav Postupa: Vilém Reichman, 1977, fotografie, 122 x 174 mm, dar - Ladislav Postupa

73. Michaela Thelenová: Soubor fotografií (Hroby, Světlo), 2000, barevné fotografie, černobílé fotografie vyvolané barevným procesem (11 ks), dar - Michaela Thelenová
74. Jaroslav Němec: Soubor fotografií (krajina), fotografie (64 ks), dar - Jaroslav Němec
75. Miroslav Koval: Kontakt, 2003, fotokontakt-print, dar - Miroslav Koval
76. Rudolf Janda: Fotografie z pozůstalosti, 1961, fotografie (3 ks), dar - Jiří Janda
77. Vladimír Birgus: Miami Beach, Kirgízie, New York, Gorzów, Berlín, Barcelona, 1981-2002, fotografie (6 ks), dar - Vladimír Birgus
78. Jiří Víšek: Autoportrét, Dr. Zdeněk Kirschner, Z cyklu "Pro Hirošimu" I-IV snímek č.1, 80. léta, fotografie (3 ks), dar - Jiří Víšek
79. Karel Valter: 43 ks negativů (bez názvu) - kolem roku 1935, 1 filmový záznam (bez názvu) - 1934, dar - Karel Valter
80. Sophie Curtil: Ali ou Léo - kniha, 2002, kniha, lepenkový přebal, kroužková vazba, kuličky, 23 x 27 cm, dar - Sophie Curtil
81. Aleš Barták: Barová židle, 1997, BK lamela, ocelová chromovaná trubka, 425 x 455 x 960 mm, dar - Aleš Barták
82. Milan Pitlach: Soubor fotografií, 1971-1984, fotografie (12 ks), 273 x 390 mm, získáno koupí
83. Tomáš Hlavina: Brána (Pro pošetilé panny), 1999, dřevo, míčky, šňůra, v. 210 cm, získáno koupí
84. Miroslav Šnajdr st.: Bez názvu, (2 ks), 1997, 1984, ol., pl., 100 x 110 cm, 95 x 95 cm, získáno koupí
85. Miloš Cvach: Reliéf, 1992, dřevo, barevná polychromie, 128 x 149 x 29 cm, získáno koupí
86. Jindřich Štreit: Soubor fotografií (136 ks), 1980-2000, získáno koupí
87. Jan Kubíček: Rozdělené elementy, tři dimenze, triptych, 1988-1996, akryl, plátno, 70 x 70 cm - 3x, získáno koupí
88. Jan Wojnar: Soubor 8 děl, 1980-2001, kombinovaná techn., kresba tuší, papír, získáno koupí
89. Antonín Halaš: Soubor fotografií, 1979, 1988, 1991, fotografie (3 ks), získáno koupí
90. Pavel Hayek: Listy devětsilu II, 2000, akryl, plátno, 190 x 190 cm, získáno koupí
91. Soubor 22 ks plakátů, získáno koupí
92. Soubor 7 ks plakátů, získáno koupí
93. Soubor 2 ks plakátů, získáno koupí
94. Boris Mysliveček: Soubor 2 ks plakátů, 1985, kombinovaná technika, sítotisk s úpravou, autorský plakát, 100 x 70 cm, získáno koupí
95. Karel Vaca: Prvoděv, 1943, návrh plakátu, získáno koupí
96. Jiří Mahen: Básně, balady, ilustr.a graf. úprava Eduard Milén, 1928-1929, černá vepřovice, mozaika, zlacení, 330 x 235 mm, získáno koupí
97. Bohdan Holomíček: Soubor fotografií, (4 ks), 1970-1986, získáno koupí
98. Jiří David: Moji rukojmí, 1989, fotografie, 119,5 x 120,6 cm, získáno koupí
99. Kurt Gebauer: Pyramidální autoportrét, 1996-1997, soubor 9 fotografií na překližce, 300 x 234 mm, získáno koupí
100. Václav Jirásek: Soubor fotografií, (10 ks), 1993-1995, získáno koupí
101. Miloš Polášek: Soubor fotografií, (2 ks), 1971, 1990, získáno koupí
102. Robert Silverio: Soubor fotografií, (2 ks), 1997, 2000, získáno koupí
103. Jules Janin: Rachel et La Tragedie - kniha obsahující 10 originálních vlepených fotografií Henriho de La Blanchere, vydáno v Paříži 1859, naklad. AMYOT, získáno koupí
104. Uměleckoprůmyslová škola, ateliér V. H. Brunnera: Upomínková sklenice, neznačeno, sklo, malba s pražskými motivy, v. 12 cm, získáno koupí
105. J. Hoffmann ?: Sklenice, neznačeno, sklo, malba s motivem vlajek, v. 10 cm, získáno koupí
106. Pavel Baňka: Sky No. VI, 2000, fotografie, 81 x 128 cm, získáno koupí

107. Karel Šiktanc: Adam a Eva, 1998-1999, vazba ppg, bradel, ručně čerpaný papír s aplikací hadí svlečky, hřbet vellucent proces, 457x149 mm, získáno koupí
108. William Saroyan: Student teologie, 2001, černá teletina, plastika titul, suchá ražba, 315 x 228 mm, získáno koupí
109. Georges Bernanos: Deník venkovského faráře, 2000, bílá a černá teletina, slepotisk a zlacení na hřbetě, 198 x 136 mm, získáno koupí
110. Josef Daněk: Soubor 5 kreseb, získáno koupí
111. Zuzana Füsterová: I am nothing, 2000, lampa-sklo, zrcadlo, černá barva, 60 x 40 x 25 cm, získáno koupí
112. Tomáš Lahoda: Virtualita, 1993, akryl, plátno, O 115 cm, získáno koupí
113. Tomáš Lahoda: Zrcadlo, 1993, akryl, sololit, ovál 70 x 50 cm, získáno koupí
114. Miroslav Koval: Soubor 65 ks fotokontaktů, dar - Miroslav Koval
115. František Skála: Černá krajina, 1987-1989, patinované dřevo (reliéf), 110x76x27 cm, získáno koupí
116. Soubor 1 ks plakát + 8 ks obálek z Antikvariátu Exlibris, získáno koupí
117. Jiří Bielecki: Vznášení, 1969, plast, 5 ks,
118. Jindřich Přibík: Soubor 2 fotografií, 1960-1963, získáno koupí
119. Štěpánka Šimlová: I am terribly sorry, 2002, digitální fotografie, C-print, 120 x 100 cm, dar - Štěpánka Šimlová
120. Soubor plakátů z Antikvariátu (14 ks), získáno koupí
121. Štěpánka Šimlová: Krajina, 1999, počítačová montáž, 240 x 120 cm, získáno koupí
122. firma GRAUBNER, Strážnice: Rukávník, kolem r. 1945, textil, kožešina, šití, v. 30 cm, š. 37 cm, h. 7 cm, dar - Isabela Prokúpková

Úbytky činily v roce 2003 celkem 186 inv. č. Dne 12. března 2003 bylo v restituci předáno 51 sbírkových předmětů Provincii kapucínů v ČR, a to na základě zákona č. 338/1991 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 298/90 Sb. o úpravě některých majetkových vztahů řeholních řádů a kongregací a arcibiskupství olomouckého. 19. března pak došlo v souladu se zákonem č. 212/2002 Sb. o zmírnění některých majetkových křivd způsobených holocaustem k vrácení souboru 135 děl ze sbírky staré kresby a grafiky dědicům dr. Arthura Feldmanna. Jak již bylo výše zmíněno, 5 nejhodnotnějších kreseb z této kolekce je předmětem zájmu Moravské galerie o reakvizici. Vedení galerie vyjednává s novými majiteli o podmínkách jejich zpětné koupě a hledá ve spolupráci s MK ČR možnosti finančního krytí této reakvizice.

Na všech sbírkových odděleních probíhala v roce 2003 inventarizace sbírkového fondu. Kompletně byla provedena ve sbírce nábytku, v ostatních sbírkách revizní práce průběžně pokračují. Celkový rozsah zrevidovaných sbírkových předmětů činil v roce 2003 11.961 inv. č.

Do počítačové databáze bylo v roce 2003 zaneseno 8.442 inventárních čísel, celkový počet inventárních čísel evidovaných touto formou dosáhl 49.673.

Restaurování

Restaurovatelské oddělení MG zajišťuje dlouhodobou komplexní ochranu sbírkového fondu. Věnuje se nejen záchraně poškozených uměleckých předmětů, ale programově se zaměřuje i na preventivní péči o dobrý fyzický stav sbírkových předmětů Moravské galerie i uměleckých děl vypůjčených pro výstavní účely z majetku jiných vlastníků. Za tím účelem provádí soustavný dohled nad klimatickými podmínkami uložení uměleckých děl v depozitářích a výstavních sálech, poskytuje odborné konzultace vhodnosti technologií a materiálů používaných při manipulaci s uměleckými předměty a stanovuje optimální expoziční podmínky. Na základě výsledků pravidelné kontroly stavu sbírkových fondů pak

ve spolupráci s kurátory sbírek určuje díla, u nichž je vhodný konzervační nebo restaurátorský zákrok. Zprovoznění zrekonstruované budovy Uměleckoprůmyslového muzea koncem roku 2001 znamenalo evidentní přínos pro zlepšení podmínek uložení, prezentaci a péči o umělecká díla ve sbírkách galerie. Situace v depozitářích ostatních budov MG již tak jednoznačně příznivá není, negativní vlivy ne zcela vhodného klimatu se částečně podařilo omezit díky nákupu dvou digitálních termohygrometrů, umístěných v Místodržitelském a Pražákově paláci. Zároveň také Moravská galerie usiluje o uskutečnění plánu výstavby nových depozitářů, které by splňovaly beze zbytku všechny přísné požadavky na správné uložení sbírek.

S obdobnými problémy se ovšem potýkají i samotná restaurátorská pracoviště. Dílna restaurování nábytku je umístěna v objektu, jehož stav byl v roce 2002 vyhodnocen jako havarijní, takže bylo nezbytné provést v něm řadu stavebně-technických úprav a provoz dílny byl poté obnoven jen v omezeném rozsahu. Obdobně muselo dojít na půl roku k vystěhování restaurátorského pracoviště z tzv. krčku Pražákova paláce, jehož prostory Krajská hygienická stanice na základě měření škodlivých látek označila z hlediska hygienických norem za nevyhovující. Jejich užívání bylo pak povoleno až po realizaci doporučených úprav vzduchotechniky. Tyto problémy samozřejmě značně zkomplikovaly provádění restaurátorských prací.

Prvořadým úkolem se hned zpočátku roku 2003 stala likvidace následků havárie – zatečení vody, kterým byly koncem roku 2002 postiženy depozitáře, umístěné na zámku v Mikulově. V první etapě musely být poškozené umělecké předměty pozvolna vysoušeny, následně pak podle stupně poškození předávány k dalšímu odbornému ošetření. Souběžně s tím byly prováděny i zákroky v souvislosti s připravovanými výstavními projekty a sjednanými zápůjčkami sbírkových předmětů Moravské galerie partnerským institucím. Komplexně zrestaurováno nebo konzervováno bylo 145 uměleckých předmětů, z toho 26 formou externích zakázek. Bylo zaznamenáno na 90 interních lokálních zásahů, samostatně byly pak provedeny 3 restaurátorské průzkumy. Adjustace sbírkových předmětů obsáhla 472 archivních paspart kreseb a grafických listů, 215 prezentačních paspart akvarelů, kreseb a fotografií, 37 případů rámování obrazů, renovace fixačních a závěsných systémů či oprav rámování. Jednodušší adjustační zákroky přitom provádějí také přímo správci jednotlivých depozitářů a využívá se služeb externích spolupracovníků.

BADATELSKÉ VYUŽITÍ SBÍRKOVÉHO FONDU MG, ZÁPŮJČKY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Sbírkový fond MG se i v letošním roce stal předmětem studia četných domácích i zahraničních badatelů. Bylo zaznamenáno 179 návštěv. Pro výstavní účely jiných galerijních institucí se uskutečnilo celkem 71 zápůjček sbírkových předmětů představujících 1.768 inv. č. Z toho 64 zápůjček o rozsahu 1.682 inv. č. bylo žádáno na výstavy v tuzemsku, do zahraničí pak směřovalo 7 zápůjček čítajících 86 inv. č.

VÝSTAVNÍ ČINNOST

Stálé expozice

Místo paměti, prostor orientace

Expozice uměleckého řemesla, užitého umění a designu v proměnách historie

Uměleckoprůmyslové muzeum, celoročně

Koncepce, příprava a realizace: PhDr. Kaliopi Chamonikola, Ph.D., PhDr. Alena Křížová, Ph.D., PhDr. Karel Holešovský, PhDr. Dagmar Koudelková, PhDr. Eliška Lysková, PhDr. Jarmila Novotná, PhDr. Ludmila Dufková, Mgr. Markéta Vejrostová, Mgr. Anna Grossová, Mgr. Andrea Pauchová, Mgr. Martina Straková

Expozice, respektující chronologické řazení, navázala do jisté míry na předchozí instalaci užitého umění z roku 1971 a pokusila se zachytit stručný vývoj a stylové proměny jednotlivých oborů od historického nábytku přes textil, sklo, keramiku a porcelán až po výrobky z drahých a obecných kovů i jejich druhovou rozmanitost. Jednotlivé sály prezentují základní etapy vývoje umění - středověk pod názvem Odlesk věčnosti, renesanci jako Apoteózu krásy, baroko a rokoko charakterizované jako Erupce tvarů, klasicismus, empír, biedermeier ztělesňující Řád jako ideál, druhé rokoko a historismus pak coby Fenomén návratů a secesi, pro niž je příznačný Ornament jako forma. Do těchto celků je organicky začleněno několik malířských děl, sochařských prací a plakátů. Autoři se přitom nesnažili navodit iluzi dobových interiérů, naopak návštěvník si nepřestává uvědomovat, že je v muzeu. Každému exponátu je dopřán dostatek světla a prostoru, což odlehčuje celou a pocit uvolnění při příchodu z rušného středu města tak návštěvníkovi umožňuje příjemné vnímání jednotlivých artefaktů.

Bohatá kolekce více než pěti set uměleckých předmětů byla připravena především ze sbírek Moravské galerie (včetně několika nejnovějších akvizic), doplňuje ji však i několik zápůjček z církevního a soukromého majetku i ze Slezského zemského muzea v Opavě. Svou proveniencí se vystavený soubor zdaleka neomezuje na rámec Moravy či Slezska, zastoupen je italský, německý či holandský renesanční nábytek, italská fajáns, míšeňský nebo vídeňský porcelán. Expozici navštívilo v průběhu roku 2003 celkem 5.572 návštěvníků.

České umění 20. století

Pražákův palác, celoročně

Sbírka českého umění 20. století patří v Moravské galerii k nejucelenějším souborům a jejímu zpřístupňování je proto věnována značná pozornost. Výstavní sály vyhrazené její prezentaci zaujímají dvě patra Pražákova paláce. Expozice je rozdělena na dvě části (zahrnující období první, respektive druhé poloviny 20. století), přičemž obě se cyklicky obměňují. Ve dvou výstavních sálech se realizují „obměny stálé expozice“, tj. krátkodobé tematické výstavy, zejména děl tzv. lehkých technik.

Prométheův oheň

Česká moderna první poloviny 20. století ze sbírek Moravské galerie v Brně

Pražákův palác, celoročně

Koncepce expozice: PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD., Mgr. ing. Ivo Binder

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Expozice poukazuje především na úžasné vzepětí tvůrčích sil, k němuž dochází na naší výtvarné scéně počátku 20. století i let meziválečných a z něhož potom ještě částečně čerpá i období těsně poválečné. Čeští výtvarníci v historicky krátké době překonávají určitou regionální izolaci a provinčnost, jež mohla být přítěží starší generaci, navazují úzké kontakty se zahraničními avantgardními proudy a rozvíjejí jejich podněty způsobem, který je neodmyslitelně zařazuje mezi protagonisty světové moderny. Tvůrčí atmosféru, v níž vyrůstaly práce našich předních výtvarníků, kteří jsou na výstavě zastoupeni (Antonín a Linka Procházkové, Bohumil Kubišta, František Foltýn, Josef Šíma, Václav Špála, Otakar Kubín, Bedřich Feigl, Vincenc Beneš, Emil Filla, Otto Gutfreund, Josef Čapek, Jaroslav Král, Jindřich Štyrský, Toyen, František Foltýn a mnozí další), symbolicky vystihuje Obraz Prométhea od Antonína Procházky z roku 1911, který se stal mottem celé expozice. Tentýž námět zaujal i Vincenta Makovského ke ztvárnění jeho slavné plastiky - Hlava Prométhea. Expozice představuje klíčová díla našeho malířství, sochařství, kresby a částečně i užitého umění (nechybí kupř. ukázky nábytkové tvorby Josefa Gočára) v jejich dobových souvislostech a ve vazbě na tvůrčí uskupení, jež samovolně vznikala a vstřebávala do sebe hlavní vývojové linie soudobého výtvarného umění. Velká pozornost je věnována přínosu českých výtvarníků světovému kubismu, poetismu, surrealismu i rozvoji nových aktivit, jako je fotografie, scénografie či typografie. Instalace je i připomínkou postavení, jež zaujímalo v

meziválečném období v oblasti avantgardní kultury město Brno. V roce 2003 expozici zhlédlo 7.093 návštěvníků.

Gesto a výraz

České umění druhé poloviny 20. století

Pražákův palác, celoročně

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

V pořadí již třetí instalace moderního českého umění v prostorách Pražákova paláce nabízí pohled na naši výtvarnou scénu nejnovějšího období ze zorného úhlu sledujícího napětí mezi malířským či sochařským gestem na straně jedné, a výtvarným výrazem na straně druhé. Expozice představuje díla předních umělců tohoto období, jako je Mikuláš Medek, Karel Nepraš, Hugo Demartini, Dalibor Chatrný, Bohumír Matal, Bohdan Lacina, Jan Kotík a řada dalších. Mnohé z uvedených prací patří k novějším akvizicím galerie a veřejnosti se představují poprvé. I tentokrát zůstávají dva sály expozice vyčleněny pro menší krátkodobé výstavy, prezentující zajímavé osobnosti či tvůrčí proudy výtvarného umění. V roce 2003 se tak dočkal svého uvedení Václav Zykmond, skupina Parabola, Bohdan Lacina a konečně pak byl uveden exkurz do tvorby německého expresionismu, jak je zastoupen ve sbírkách Moravské galerie. Expozici moderního českého umění v roce 2003 navštívilo 8.608 zájemců.

Václav Zykmond

Kašpar noci

Výstava z cyklu Obměny expozice českého umění 20. století

Pražákův palác, 11. 12. 2002 - 16. 3. 2003

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Výstava uvedla práce jednoho z nejvýznamnějších představitelů druhé vlny surrealismu v českém výtvarném umění. Jádrem kolekce tvořil soubor ilustračních kreseb ke sbírce lyrických próz Aloysia Bertranda Kašpar noci.

Počet návštěvníků v roce 2003: cca 1.630

Parabola 1962-1969

Výstava z cyklu Obměny expozice českého umění 20. století

Pražákův palác, 19. 3. - 22. 6. 2003

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Výstava byla připomínkou koncentrace tvůrčích sil, která dala počátkem 60. let 20. století podnět ke vzniku skupiny, jejíž význam teprve čeká na odborné zpracování. V atmosféře částečného společenského uvolnění se v Brně zformovalo nekonformní umělecké hnutí, které dostalo ještě širší rozměr, když se k němu přihlásili i hudební skladatelé Tvůrčí skupiny A. S nástupem normalizační éry nemohlo toto směřování odolat tvrdému ideologickému tlaku, zůstává však pozoruhodným dokladem odvážné snahy o rezistenci. Výstava nabídla tři desítky prací (kresby, malby, koláže, plastiku), které byly výběrem z tvorby Rudolfa Fily, Roberta Hliněnského, Dalibora Chatrného, Jozefa Jankoviče, Ladislava Nováka, Leonida Ochrymčuka, Eduarda Ovčáčka, Františka Šenka, Miroslava Štolfy, Miloše Urbáska, Václava Zykmonda a dalších.

Počet návštěvníků: cca 2.485

Bohdan Lacina

Výstava z cyklu Obměny expozice českého umění 20. století

Pražákův palác, 26. 6. - 12. 10. 2003

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Komorní výstava byla koncipována jako autorský medailon výrazného představitele českého umění 20. století a jednoho ze spoluzakladatelů Skupiny Ra. Vedle obrazů byly vystaveny i méně známé Lacinovy kresby a grafiky ze sbírek Moravské galerie.

Počet návštěvníků: cca 1.798

Německý expresionismus

Výstava z cyklu Obměny expozice českého umění 20. století

Pražákův palác, 23. 10. 2003 - 2. 2. 2004

Kurátor: Mgr. ing. Ivo Binder

Expresionismus, který tolik ovlivnil umění celého 20. století, došel v Německu mimořádného přijetí a tvůrčího rozpracování, které se zdaleka neomezilo jen na oblast výtvarného umění. Práce rakouských a německých autorů, kteří se k tomuto směru přiklonili, jsou ve sbírkách Moravské galerie zastoupeny zejména v oboru lehkých technik - na výstavě jsme se mohli setkat s díly Egona Schieleho, Gustava Klimta, Oskara Kokoschky, Wilhelma Lehmbrucka, Vasilije Kandinského, Otto Dixe, Georga Grosze a dalších.

Počet návštěvníků: cca 1.892

Pohled Medúsy

Evropské umění šesti století

Místodržitelství palác, celoročně

Kurátor: PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD.

Asistent kurátora: Mgr. Zora Wörgötter

Expozice přináší výběr nejhodnotnějších uměleckých děl ze sbírek Moravské galerie od gotiky až po 19. století, doplněný o pozoruhodné zápůjčky z církevního majetku i ze sbírek dalších institucí. Vedle děl moravské provenience jsou vystaveny i práce rakouského, německého, italského a nizozemského původu. Kolekce vlámského a holandského malířství, které byly v posledních letech obohaceny některými zajímavými novými akvizicemi, jsou vystaveny v reprezentativním výběru. Ústředním obrazem je Hlava Medúsy od P. P. Rubense, jehož ztvárnění ohybné Gorgóny považovali ještě v 19. století za natolik nebezpečně sugestivní, že v původní instalaci Františkova muzea mohl být vystaven pouze za oponou, „aby neděsil ženy a děti.“ V rámci expozice je vyčleněna místnost pro krátkodobé komorní výstavy, zejména ze sbírky staré kresby a grafiky (počet návštěvníků dílčích výstav není sledován).

Návštěvnost za rok 2003: 5.517 návštěvníků.

Speculare - dívej se, zpytuj: Kouzelné obrazy

Krátkodobá výstava v rámci expozice Pohled Medúsy

Místodržitelství palác, 18. 9. 2002 - 12. 1. 2003

Kurátor: Mgr. Yvona Ferencová

Obměnná výstava v expozici starého umění, přecházející ještě z roku 2002, byla věnována nejmladším zájemcům o umění. Ve spolupráci s Národním technickým muzeem zde byla připravena malá, ale nevšední výstava - barokní kuriozity, jež svého času vzbuzovaly pozornost diváků - nejrůznější vědecké a technické přístroje jako mikroskop, dalekohled, sluneční a měsíční hodiny, laterna magica, podivuhodné objekty, využívající fyzikálních zákonů k překvapivým efektům, i umělecká díla, reflektující na tehdy nové zámořské objevy. Výstava přiblížila barokní dobu v jiném světle, než jak ji představuje tradiční učebnicové pojetí „doby temna“, i s připomenutím velkých vědeckých pokroků a prvků hravosti a vtípu.

Proměny tradice - Nizozemská kresba 18. století

Krátkodobá výstava v rámci expozice Pohled Medúsy

Místodržitelství palác, 22. 1. - 30. 3. 2003

Kurátor: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD.

Nizozemská malba a kresba 18. století navazuje na předchozí tvorbu umělců „zlatého věku“, a ačkoli ji vlastně už nepřekonává, spíše rozvíjí, mnohdy přináší díla výjimečné umělecké kvality. Výstava přinesla na dvě desítky krajin, marin, vedut, historických námětů a alegorií, původně pocházejících ze sbírky rajhradského průmyslníka Arnolda Skutezkého.

Středoevropský barokní portrét

Krátkodobá výstava v rámci expozice Pohled Medúsy

Místodržitelský palác, 9. 4. - 31. 8. 2003

Kurátor: Mgr. Zora Wörgötter

Výstava nabídla seznámení s několika pozoruhodnými díly mistrů středoevropské malby - Jana Jiřího Etgense, Františka Vavřince Korompaye, Františka Antonína Palka a dalších, kteří se vedle náboženských námětů věnovali i portrétu. Na rozdíl od reprezentativních podobizen, zdůrazňujících význam a zásluhy portrétovaného, s nimiž se v galeriích setkáváme nejčastěji, zde byly k vidění portréty spíše soukromého charakteru, komorně laděné až intimní.

Středoevropská kabinetní malba

Krátkodobá výstava v rámci expozice Pohled Medúsy

Místodržitelský palác, 10. 9. 2003 - 4. 1. 2004

Kurátor: Mgr. Zora Wörgötter

Další výstava z cyklu „pohledy do sbírek starého umění“ představila především žánrové obrazy s typickými motivy z vesnického života, přejímané z holandského a vlámského malířství a charakteristické drobnomalbou. Vystaveny byly obrazy z dílny Franze de Paula Ferg, Pražanů Norberta Grunda či J. V. Angermayera.

Od gotiky po empír

Stálá expozice na zámku v Mikulově. Expozici provozuje od roku 1998 Regionální muzeum v Mikulově. V provozu v létě celoročně, v zimním období o sobotách a nedělích.

Komisaři expozice: za Regionální muzeum v Mikulově Dobromila Brichtová, prom. hist., za MG PhDr. Alena Křížová, PhD.

Expozice uměleckého řemesla umístěná v historických sálech mikulovského zámku seznamuje návštěvníky s proměnami životního stylu v průběhu několika staletí.

Krátkodobé výstavy

V průběhu roku uvedla Moravská galerie řadu výstav, ať již z vlastních sbírek nebo z uměleckých děl zapůjčených jinými majiteli, či přímo v pořadatelské spolupráci s partnerskými galerijními institucemi.

Výstavy přecházející z roku 2002

Vídeňské stolní stříbro ze sbírek Národního muzea v Praze

Pražákův palác, 10. 10. 2002 - 5. 1. 2003

Autor výstavy: PhDr. Dana Stehlíková CSc.

Kurátor: Mgr. Anna Grossová

Sbírka dvorského a šlechtického stolního stříbrného nádobí, uložená v Národním muzeu v Praze, představuje jedinečný soubor uměleckých prací z drahých kovů. Výstava, která měla svou předpremiéru v létě roku 2002 ve Vídni, poprvé uvedla v České republice v takovém rozsahu stolní stříbro, vyrobené v letech 1867-1921 ve vídeňských firmách Mayerhofer&Klinkosch a J. C. Klinkosch. Jejich stříbrnická továrna patřila po tři generace k nejvýznamnějším dodavatelům stříbra ve střední Evropě, pracovala pro rakouský císařský dvůr i pro další panovnické domy a přední šlechtické rodiny. Dominantou byly ukázky z Císařského servisu, který daroval František Josef I. mexickému advokátovi, který před válečným soudem obhajoval jeho bratra, císaře Maxmiliána, následně popraveného republikány. Autorem výtvarných předloh byl Theophil von Hansen, architekt našeho Pražákova paláce. Obdobně impozantní byl výběr servisu hraběte Františka Josefa Salm-

Reifferscheida ze zámku Hainšpach a v Praze i rodinné stříbro Thun-Hohensteinů z Klášterce nad Ohří, které vhodně doplňovaly ukázky pocházející z různých menších šlechtických sbírek.

Počet návštěvníků za rok 2003: 415

Pole jevů - samota věcí

Atrium Pražákova paláce, 28. 11. 2002 - 26. 1. 2003

Kurátor: Mgr. Pavel Netopil

Výběr zastoupených autorů - Milan Grygar, Tomáš Hlavina, Jiří Kovanda, Václav Krůček a Eva Myslíková - představil poměrně široké generační rozpětí naší umělecké scény. Všichni však mají něco třebas jen vzdáleně společného. Svým dílem bezprostředně navazují na klasické modernistické postupy anebo s nimi přímo polemizují, přičemž pracují s jednoduše, až chudě vyhlížejícími prostředky. Výstavu doplňoval katalogový list.

Počet návštěvníků za rok 2003: cca 250 (vstup je volný)

Propojení obrazem

Česká humanitární fotografie 1990-2000

Po potopě 2002

Místodržitelství palác, 26. 11. 2002 - 26. 1. 2003

Koncepce výstavy: Alena Dvořáková, Viktor Fischer, Lucia Lendelová, Tomáš Pospěch

Kurátoři: PhDr. Antonín Dufek, PhD., Mgr. Jiří Pátek

Výstava, uspořádaná ve spolupráci s Ateliérem AFIS v Praze, přinesla unikátní fotografický soubor prací, jež vznikly s cílem pomoci v určité konkrétní obtížné situaci silou přenášeného obrazového sdělení. Fotografie byly použity při organizování veřejných sbírek nebo při získávání různých sponzorů na humanitární účely a jejich autoři je většinou poskytli bez nároku na honorář. Všechny se týkají naléhavých společenských témat, jako je integrace duševně nebo fyzicky handicapovaných lidí do světa zdravých, podpora pěstounské péče, problematika drogové závislosti, objevily se i záběry dokumentující válečnou a poválečnou situaci v různých zemích světa. Nechyběla ani reflexe katastrofálních záplav na Moravě v roce 1997 a aktuálně byl zařazen i soubor Po potopě, který přinesl snímky oblastí postižených povodněmi v roce 2002. O výstavu projevilo zájem 516 návštěvníků.

Helmut & Johanna Kandl, Leo Kandl

Kontakt

Ambit Místodržitelství paláce, 6. 11. 2002 - 5. 1. 2003

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Námětem výstavy trojice rakouských umělců byl život na česko-rakouském pomezí - v obou částech v mnohém obdobný, často zase rozdílný. Autorem fotoportrétů obyvatel tohoto regionu je Leo Kandl, Helmut a Johanna Kandlovi naopak své snímky získávají ze soukromých sbírek lidí, s nimiž se jim podařilo navázat kontakt. Právě ve vzájemné komunikaci mezi lidmi z obou stran hranice spatřují vlastní smysl svých uměleckých aktivit.

Výstava, na níž nechyběl katalogový list, vznikla ve spolupráci s Českým výborem ICOM.

Počet návštěvníků za rok 2003: cca 80

Výstavy zahajované v roce 2003

UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUZEUM

Prostor pro tapiserii

Uměleckoprůmyslové muzeum, 10. 1. - 16. 2. 2003

Koncepce výstavy: Jan Timotej Strýček, Miluška Trachtová

Komisařka výstavy: Mgr. Martina Straková

Moravská gobelínová manufaktura ve Valašském Meziříčí vyrostla z místní tkalcovské tradice koncem 19. století a dosud si uchovala základní technologické postupy, založené na jemné ruční práci a zároveň praxi úzké autorské spolupráce s předními českými výtvarníky. Tutéž linii sleduje i projekt Actual Textile Art, v jehož rámci se uskutečnila i naše výstava, zaměřená na tapiserie v současném interiéru. Exponáty byly realizací děl Ivana Chatrného, Vladimíra Kokolii, Stanislava Kolíbala, Zbyška Siona, Zorky Ságlové a dalších. K výstavě vydala Moravská galerie katalog.

Počet návštěvníků: 2. 687

Plocha zrozená k dekoru - Japonské umění laku 16.-19. století

Uměleckoprůmyslové muzeum, 27. 2. - 11. 5. 2003

Autor a koncepce výstavy: PhDr. Filip Suchomel

Spolupráce: Michaela Pejčochová

Komisař: Mgr. Martina Straková

Výjimečný výstavní projekt zpřístupnil více než dvě stě světově unikátních děl japonského umění laku z českých a moravských státních i soukromých sbírek. Představil specifické umělecké odvětví, jež se v Japonsku řadí mezi volné umělecké žánry po boku malířství a keramiky, a to od tradičních technik, užívaných pro domácí trh k výzdobě luxusních předmětů či naopak věcí běžné denní potřeby, až po dekorativní předměty určené na vývoz do Evropy, kde se jejich sběratelství ve šlechtických kruzích stalo módní záležitostí.

Výstavu, která měla svou premiéru v pražském Paláci Kinských, připravila Národní galerie v Praze ve spolupráci s Náprstkovým muzeem, zařazena byla i umělecká díla ze sbírek Moravské galerie.

Počet návštěvníků: 6.063

Svět panenek kokeši

Uměleckoprůmyslové muzeum, 3. - 30. 3. 2003

Koncepce a příprava výstavy: The Japan Foundation

Komisař: Mgr. Markéta Vejrostová

Výstava byla zahájena v den japonského svátku panenek „Hina macuri“ - toho dne v každé japonské rodině, kde mají děvčátko, vystavují loutky znázorňující císařský pár. Tradiční i současné umělecké japonské panenky kokeši, ale i další dřevěné originální japonské hračky byly náplní zajímavé putovní výstavy, připravené ve spolupráci s Japonským velvyslanectvím v Praze. K dispozici byl katalogový list.

Počet návštěvníků: 2.891

Tomáš Ruller - Na lásky čas

Uměleckoprůmyslové muzeum, 15. 4. - 18. 5. 2003

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Autor řady performancí, často záměrně provokujících, nabídl svou kolekci digitálních fotografií a videosekvencí, vycházejících z konceptuálního umění a body-artu. Instalace inspirovaná krásou lidského těla nepostrádala erotický náboj. Výstavu provázel katalogový list.

Počet návštěvníků: 1.700

Umění je abstrakce

Česká vizuální kultura 60. let

Uměleckoprůmyslové muzeum, 11. 6. - 14. 9. 2003

Autor: Zdeněk Primus, M. A.

Komisař: PhDr. Marta Sylvestrová

Výstava nabídla originální pohled na vývoj zásadních experimentálních výtvarných směrů v českém umění od konce 50. do začátku 70. let minulého století. Poukázala na dosud nedoceňovaný význam tvorby knižních obálek v tomto období - v ovzduší, které znemožňovalo svobodné vyjádření v oblasti volné tvorby, uchýlovala se řada výtvarníků k

zakázkám z tohoto oboru, takže zde nalezneme pozoruhodná díla, která často nacházejí své paralely i v malbě či dalších žánrech. Příznačné jak pro volnou tvorbu, tak pro její zástupné polohy - typografii a fotografii - je pak směřování k abstrakci. Vzájemná reflexe všech tří výtvarných oborů byla objevným obsahem celé výstavy, kterou připravila Moravská galerie ve spolupráci se Správou Pražského hradu a Muzeem umění Olomouc za podpory Nadace pro současné umění Praha a Programu EU Kultura 2000. Katalog k výstavě vydalo nakladatelství Kant ve spolupráci s pořádatelkami institucemi.
Počet návštěvníků: 1.948

Milan David - Nature morte aneb Malé pohoštění I. a II.
Respirium Uměleckoprůmyslového muzea, 19. 9. - 16. 11. 2003 a 19. 11. 2003 - 11. 1. 2004

Kurátor: Mgr. Jiří Pátek

Pražský scénograf, výtvarník a fotograf Milan David představil soubor fotografií ze svých cest doma i v zahraničí. V první části instalace ho zaujaly zvláště sochy, zejména ty nějakým způsobem už vyřazené, druhá část byla věnována osobitému zkoumání prostoru.
Počet návštěvníků: cca 1.090

Ivan Kafka - Národní chrčení do prázdna
Nádvoří Uměleckoprůmyslového muzea, 4. 7. - 14. 9. 2003

Kurátor: Mgr. Pavel Netopil

Instalace Ivana Kafky, vycházející z modernistických pozic minimal- a land-artu, jsou v poslední době častěji k vidění v zahraničí. Během léta zaplnila nádvoří Uměleckoprůmyslového muzea jedna z nich, a to způsobem docela nepřehlédnutelným - za větru se zde otáčelo a chrčelo 1260 větrníků provedených v barvách české národní vlajky.
Počet návštěvníků: cca 568

PRAŽÁKŮV PALÁC

Předchůdci modernismu v maďarské fotografii

Pražákův palác, 15. 1. - 2. 3. 2003

Autor: Károly Kincses

Komisař: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Výstava přinesla průřez vývojem maďarské fotografie od konce 19. století do 2. světové války. Zatímco profesionální ateliérová fotografie, hlavně portrétní, se časem stále více komercializovala a ztrácela na svém invenčním potenciálu, bylo to prostředí amatérských klubů a spolků, kde se začala rodit umělecká fotografie, jak ji známe dnes. Její tvůrci, hlásící se k piktorialismu, dovedli své práce často až na světové proslulosti. Výstava, připravená Maďarským muzeem fotografie v Kéczkemétu, byla u nás uvedena ve spolupráci s Maďarským kulturním střediskem v Praze.

Počet návštěvníků: 1.465

František Tichý (1896-1961)

Pražákův palác, 27. 3. - 18. 5. 2003

Autor: PhDr. Jana Orliková

Kurátor: Mgr. Petr Ingerle

František Tichý je v našem výtvarném umění postavou zcela mimořádnou, solitérem nepatřícím k žádné z vůdčích tendencí své doby. Vědomě navazoval na klasické umění v důrazu na dokonalé řemeslo, které však dával do služby velmi současné a osobité výpovědi. Výstava, připravená ve spolupráci s Galeríí hlavního města Prahy, byla koncipována jako retrospektiva jeho díla. Kromě volné tvorby, v níž upoutávají pozornost

zejména Tichého proslulá zátiší ze světa cirkusu a kejklířů, nabídla i ukázky plakátů, šperků, knižních ilustrací a scénických návrhů. Celý projekt měl svou premiéru na přelomu roku v Galerii hlavního města Prahy a společnost Gallery k němu vydala katalog Jany Orlikové v české a anglické verzi a dále velkou monografii Tomáše Wintera, Polany Bregantové a Libuše Koubské.

Počet návštěvníků: 5.420

Český granát

Carbunculus, granatus, zrnakoč

Sedmnáct století českého granátu

Pražákův palác, 5. 6. - 19. 10. 2003

Autor a kurátor: PhDr. Dana Stehlíková, CSc.

Komisař: Mgr. Anna Grossová

Výstava si všímala dlouhodobé obliby českého granátu a sledovala jeho užití v uměleckém řemesle v průběhu sedmnácti století. Neomezila se přitom pouze na šperkařskou produkci, zařazeny byly i další předměty zdobené tímto drahým kamenem - skleněné poháry, medaile, liturgické předměty, výšivky a další. Nejstarší exponáty pocházely z doby stěhování národů, nejmladší zastupoval autorský šperk z druhé poloviny 20. století. Výstavu doplňovaly ukázky portrétní malby a grafiky dokumentující nošení šperků s českými granáty v různých obdobích. Výstavu připravila Moravská galerie ve spolupráci s Národním muzeem v Praze.

Počet návštěvníků: 5.354

Jiří Příhoda - Představa Boha

Pražákův palác, 30. 10. - 30. 11. 2003

Kurátor: Mgr. Yvona Ferencová

Dlouhodobý projekt Moravské galerie Neviditelná příčina se snaží zprostředkovat estetické zážitky z výtvarného umění vedle běžných návštěvníků, i zrakově postiženým. V roce 2001 byly položeny základy kolekce uměleckých děl pro nevidomé a slabozraké - tato kolekce soustřeďuje práce, jež usilují o sdělnost i jinými prostředky než vizuálními. Sbírkou je průběžně doplňována o nová umělecká díla. Příspěvkem k projektu, který se rozvíjí pod záštitou nadace Vize Dagmar a Václava Havlových, byla i instalace Jiřího Příhody, držitele ceny Jindřicha Chalupického z roku 1997. Podnětem k vytvoření prezentovaného díla byly autorovy rozmluvy se slepou dívkou, které umělci pomáhaly vcítit se do způsobu, jakým vnímají svět nevidomí lidé. Zvláště překvapivá pak pro umělce byla poměrně konkrétní představa, kterou dívka vyslovila o Bohu. A přesně podle jejího popisu vznikla socha, již nikdo kromě autora nemá spatřit, protože je umístěna v temné místnosti a svoji osobní zkušenost s ní může návštěvník získat jedině hmatem.

Počet návštěvníků: 830

Ladislav Železný, Aleš Kilián - Gyatam

Pražákův palác, 30. 10. - 30. 11. 2003

Kurátor: Mgr. Yvona Ferencová

Záměrem poskytnout různorodý smyslový zážitek byla nesena i druhá instalace věnovaná nevidomým a nejen jim - Gyatam Ladislava Železného a Aleše Kiliána. Vystaveným prostorovým objektem byla multifunkční vibrační vana naplněná vodou a toto akustické prostředí bylo rozechvíváno zvukovými vibracemi přenášenými reproduktory. Reakci prostředí bylo možno vnímat jak vizuálně - jako zvukové kresby pomocí světelných paprsků, nebo hapticky při ponoření ruky pod vodní hladinu - tentokrát jako vibrace působící na povrch těla.

Česká loutka

Pražákův palác, 16. 12. 2003 - 14. 3. 2004

Autoři: PhDr. Jaroslav Blecha, Mgr. Pavel Jirásek

Komisař: Mgr. Markéta Vejrostová

Výstava prezentovala mimořádnou tradici českého loutkářství od přelomu 18. a 19. století do současnosti. Záměrně přitom abstrahovala od divadelního kontextu exponátů a všímala si výhradně jejich výtvarného aspektu v proměnách jednotlivých údobí - od nejstarších marionet českých kočovných loutkářů přes loutky vyráběné profesionálními firmami pro rodinná a spolková loutková divadla až po tvorbu 20. století, ovlivňovanou novými uměleckými směry a svázanou s nově vzniklým institucionálním divadlem. Poukázala na intenzivní podíl předních českých výtvarníků na tvorbě loutek. Výstava byla konečným výstupem výzkumného projektu Moravského zemského muzea, podpořeného grantem MK ČR. Výstava počítala i s dětskými návštěvníky - závěrečný sál byl upraven jako herna, kde se děti mohly setkat s typickými postavami světa loutkového divadla, vyzkoušet si ne zcela jednoduché ovládání loutek a improvizovaně zahrát scénky podle vlastní fantazie.

Počet návštěvníků v roce 2003: 1.958

Atrium Pražákova paláce

(výstavy jsou volně přístupné, údaje o počtu návštěvníků jsou získány pouze odhadem)

Milan Houser - Revers

Atrium Pražákova paláce, 7. 2. - 6. 4. 2003

Kurátor: Mgr. Pavel Netopil

Pozitiv - negativ, revers - avers, rub - líc - to jsou pojmy, kterými by bylo možno charakterizovat představený Houserův cyklus. Jeho rozměrné obrazy, vzniklé z původních fotosnímků, si všímaly právě druhotných efektů, které obvykle ani nevnímáme - odrazu světla a stínu. K výstavě byl vydán katalogový list.

Počet návštěvníků: cca 580

Michal Pěchouček - Sběratel

Atrium Pražákova paláce, 17. 4. - 15. 6. 2003

Kurátor: Mgr. Petr Ingerle

Čerstvý vítěz Chalupského ceny za rok 2003 Michal Pěchouček se ve své první samostatné výstavě v Brně uvedl souborem výtvarných děl, připravených cíleně na míru specifickému prostoru Atria. Obrazový seriál 26 olejů na plátně, navzájem spojených jakousi lehce naznačenou dějovou linií, kde si musí divák mnohé domyslet, a podtržených reprodukovanou hudbou, připomíná soubor filmových sekvencí v provedení tradiční malby. Ani zde nechyběl katalogový list.

Počet návštěvníků: cca 551

Ivana Lomová - Dítě uvnitř

Atrium Pražákova paláce, 17. 6. - 31. 8. 2003

Kurátorka: Milena Slavická

Komisař: Mgr. Petr Ingerle

Autorka mnoha ilustrací knih pro děti Ivana Lomová se ve své volné tvorbě nechává inspirovat dětstvím, ať už je jím to, co z dítěte přebývá v každém z nás, nebo naše rané vzpomínky či dětství, jak je prožíváme u svých dětí. Jako předloha jí slouží amatérské fotografie z rodinných alb, zachycující zcela běžné životní situace. Do svých olejomalb, které na jejich základě vytváří, vkládá navíc i jemnou nadsázku, humor a citlivé porozumění. Výstavu doprovázel katalogový list.

Počet návštěvníků: cca 505

Petr Brožka - Kaprun

Atrium Pražákova paláce, 10. 9. - 9. 11. 2003

Kurátor: Mgr. Petr Ingerle

Nadšený milovník jízdy na snowboardu zachytil ve svých obrazech vzpomínky na zimní pobyt v alpském středisku. Prostředkem k vyjádření dynamických zážitků z rychlé jízdy se mu přitom stal rozklad až k futuristické tříšti barevných plošek a linií. Návštěvníkům byl k dispozici katalogový list.

Počet návštěvníků: cca 555

Vůně levhartí kůže

Atrium Pražákova paláce, 21. 11. 2003 - 11. 1. 2004

Kurátor: Mgr. Pavel Netopil

Výstava prací studentů a nedávných absolventů českých a slovenských vysokých uměleckých škol. Každý z mladých výtvarníků volil jiné výrazové formy, jednotlivým prvkem byl erotický námět. Připraven byl katalogový list.

Počet návštěvníků: cca 625

Prostor pro jedno dílo

Je naším přáním, aby se návštěvník galerie setkával s uměním takřka na každém kroku, nejen v klasických výstavních sálech. Proto jako specifický výstavní prostor slouží i část haly ve 3. poschodí Pražákova paláce při vstupu do knihovny Moravské galerie. Zde je prostor právě tak pro jedno dílo a dostávají zde příležitost zvláště mladí výtvarníci, takže obvykle patří netradičním trojrozměrným artefaktům. V roce 2003 tuto nevelkou výstavní plochu kurátorsky zajišťoval Mgr. Pavel Netopil a byla zde vystavena tato díla:

- Jana Doubková - Kamarádky - Dršňacky, 2001 (6. 11. 2002 - 26. 1. 2003)

- Robert Vlasák - Bez názvu, 2002 (6. 2. - 6. 4. 2003)

- Petr Kvíčala - Get Inside, 2002 (16. 4. - 15. 6. 2003)

- Benedikt Tolar - é, 2002 (25. 6. - 28. 9. 2003)

- Pavel Korbička - Koridor, 2003 (16. 10. 2003 - 4. 1. 2004)

Magdalena Jetelová - Židle

Nádvoří Pražákova paláce, celoročně

Tři metry vysoká a tři tuny těžká Židle Magdaleny Jetelové byla poprvé vystavena v 80. letech minulého století - tehdy byla chápána jako výsměch veškeré prázdné monumentalitě, jež nás v té době všude obklopovala. Během ničivé povodně v létě roku 2002 byla stržena vodou a ze Sovových mlýnů na Kampě pak urazila po proudu řeky pouť dlouhou celých 40 km, než se jí podařilo zachytit. Objekt tak získal další význam – stal se připomínkou přírodní pohromy, která tak těžce postihla část naší země.

MÍSTODRŽITELSKÝ PALÁC

Disegno veneto

Benátská kresba 16.-18. století z českých, moravských a slezských sbírek

Místodržitelství palác, 11. 3. - 1. 6. 2003

Koncepce a příprava: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD.

Benátská kresba představuje pozoruhodný fenomén: v 16.-18. století opouští funkci pouhého předstupně k vyššímu uměleckému dílu a stává se svébytným výtvarným žánrem, často vysoce ceněným. Volbou kreslířských prostředků dosahuje výrazu, který se až blíží malbě, a často je proto označována jako „malířská“ (colorito). Výstava představila na sedmdesát vybraných kreseb benátské provenience, které se dochovaly v českých, moravských a slezských sbírkách. Jejich autory jsou takoví mistři jako Veronese, Palma il Giovane, Gaspare Diziani, Francesco Fontebasso, Antonio Canal zv. Canaletto, Giovanni

Battista Pittoni, Giovanni Battista a Domenico Tiepolové a další. Výstavu provázal obsáhlý česko-německý vědecký katalog.

Počet návštěvníků: 2.077

Krajinou duše Antonína Hudečka (1872-1941)

Místodržitelský palác, 19. 6. - 14. 9. 2003

Autor: Olaf Hanel

Komisař: PhDr. Kateřina Svobodová

Antonín Hudeček patří mezi nejvýznamnější představitele moderní české krajinomalby. Krajina se postupně stala hlavním a jediným tématem jeho tvorby. Ať už se přitom nechával inspirovat utěšenými přírodními scenériemi v Čechách, pohledy na moře či krásou velehor, vždy tvořil s cílem zachytit atmosféru okamžiku, náladu různých denních dob. Výstava, připravená ve spolupráci s Českým muzeem výtvarných umění v Praze, představila především ranější fáze tvorby Antonína Hudečka, a to od 90. let 19. století do druhého desetiletí století 20., tedy zejména ta období, v nichž se formoval umělcův výtvarný projev od impresivních náladových studií k plošnému zjednodušení a barevné stylizaci. Vedle děl z našich předních galerií byla do výstavy zařazena i řada prací chovaných v soukromých sbírkách - některé z nich měla veřejnost příležitost vidět vůbec poprvé. Výstavu provázal katalog s teoretickou statí autora a více než dvacítkou reprodukcí stěžejních umělcových děl.

Počet návštěvníků: 2.189

Ejhle světlo

Místodržitelský palác, Uměleckoprůmyslové muzeum, 16. 10. 2003 - 28. 2. 2004

Kurátor: PhDr. Jiří Zemánek

Komisaři v MG: Mgr. Pavel Netopil, Mgr. Yvona Ferencová

Moravská galerie přinesla již v minulosti několik pozoruhodných tematických projektů, které si kladly za cíl sledovat vytčený námět v průřezu dějin a napříč výtvarnými obory - v roce 1996 se uskutečnila zajímavá výstava Opakované příběhy, na přelomu let 2000 a 2001 pak Moravská galerie uvedla rozsáhlý projekt Melancholie. Na tyto aktivity volně navázala výstava Ejhle světlo - jak již název napovídá, záměrem bylo představit světlo jako věčný pramen umělecké inspirace, ale obecně i celé naší civilizace a kultury. Instalace, umístěná ve výstavních sálech dvou galerijních budov, předestřela náhled na prostředky, jakými pracovali se světlem umělci nejstarších období - gotiky a baroka, obšírněji pak ukázala způsoby zobrazení světla a stínu v českém výtvarném umění 19.-21. století. Široký záběr zastoupených výtvarných žánrů se přitom neomezoval na klasické obory volného umění - malbu, sochařství, kresbu či grafiku, ale zahrnoval i ukázky architektury, světelného divadla, umělecké fotografie až po multimediální tvorbu. Plejáda představených umělců byla skutečně reprezentativní - jmenujme snad Jana Blažeje Santiniho-Aichela, Franze A. Maulbertsche, Josefa Navrátila, Františka Bílka, Jakuba Schikanedera, Antonína Slavíčka, Františka Drtikola, Josefa Váchala, Františka Kupku, Jana Zrzavého, Josefa Čapka, Josefa Šímu, Jaromíra Funkeho, Josefa Sudka, Karla Malicha, Václava Ciglera, Dalibora Chatrného, Stanislava Kolíbala a mohli by následovat ještě mnozí další. K výstavě, která vznikla za podpory Ministerstva kultury ČR a ve spolupráci s Nadací Český fond umění, městskou částí Brno-střed a Vysokým učením technickým v Brně, vyšla i obsáhlá publikace se studii historiků umění, filozofů a vědců a s texty umělců. Výstava i katalog zastupovaly Moravskou galerii v příslušných kategoriích soutěže Gloria musaealis, kterou vyhlašuje Ministerstvo kultury a Asociace muzeí a galerií ČR.

Počet návštěvníků v roce 2003: 8.141

Ambit Místodržitelského paláce

(volně přístupné prostory, i zde vycházejí údaje o návštěvnosti z odhadu)

Mládež pro interkulturní porozumění

Já a Ty

Ambit Místodržitelského paláce, 7. 1. - 2. 2. 2003

Výstava navázala na druhý ročník festivalu Multikulturní Brno, pořádaného občanským sdružením Mládež pro interkulturní porozumění Brno ve spolupráci s Moravskou galerií. Představeny byly dětské práce z dílen pořádaných v rámci festivalu i malby dětí z uprchlických táborů v Zastávce u Brna a ve Zbýšově.

Počet návštěvníků: cca 750

Keith Carter: Opravdové příběhy

Ambit Místodržitelského paláce, 4. 2. - 27. 4. 2003

Koncepce: Eva Marlene Hodek (Pražský dům fotografie)

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Keith Carter je v současné době jedním z nejznámějších fotografů v USA, jeho kolekce Opravdové příběhy vzbudila oprávněnou pozornost návštěvníků na Měsíci fotografie v Bratislavě. Jeho snímky představují nejčastěji portréty lidí, zvířat či věcí, a to způsobem, který vzbuzuje otázky po smyslu jejich existence. K výstavě byl připraven katalogový list.

Počet návštěvníků: cca 2000

Bořivoj Hořínek - Záznamy

Ambit Místodržitelského paláce, 24. 6. - 7. 9. 2003

Autor se řadí mezi naše významné výtvarně orientované fotografy. Snímky, které svojí výstavou uvedl, patřily ke dvěma okruhům - první zkoumá problém řádu a možnosti jeho překročení, druhý navazuje na klasickou problematiku konceptualismu. Do snímků Hořínek zasahuje propalováním či nechává vzniknout instalace z pruhů papíru. Jedna z vystavených prací vznikla přímo na nádvoří Místodržitelského paláce. Happening s názvem Kresba ohněm, vytvořený dopadem rozpálených prskavek na papír, vyvolal zájem náhodných momentálních návštěvníků, kteří se ochotně nechali do tvorby díla zapojit.

Počet návštěvníků: cca 980

Jozef Ondzik - Slovensko 002

Ambit Místodržitelského paláce, 9. 9. - 11. 11. 2003

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Bratislavský fotograf Jozef Ondzik patří k zakládajícím členům Občanského sdružení Slovenská dokumentárna fotografia. Stal se známým již svými fotografiemi Rusínů na severovýchodě Slovenska. Jeho soubor s názvem Slovensko 002 - Obrazová zpráva o stavu země vznikl jako grantový projekt Institutu pro veřejné otázky v Bratislavě a je součástí Souhrnné zprávy o Slovensku. Jeho cílem je zaznamenat proměny dnešního Slovenska. Jozef Ondzik to činí formou skutečně výmluvnou - na pozadí lidských příběhů konfrontuje aspekty tradiční a moderní a vybaven osobní zkušeností člověka, který sám z venkova přesídlil do velkoměsta, zvažuje klady a zápory, ztráty a přínos. Výstava se konala pod záštitou MK ČR v rámci Měsíce české a slovenské kulturní vzájemnosti.

Počet návštěvníků: cca 1.165

Jaromír Čejka - Stopy

Fotografie z let 1980-1999

Ambit Místodržitelského paláce, 11. 11. 2003 - 11. 1. 2004

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Jaromír Čejka nepatří mezi fotografy, kteří často publikují a vystavují. Přesto si udržuje postavení jednoho z nejdůležitějších dokumentárních fotografů. Dává z rukou jen snímky, které obstojí i před velmi přísným okem a které dokážou zaujmout. Představený soubor byl věnován mlčenlivým civilizačním produktům a jejich výmluvným výpovědím o lidech, kteří je vytvořili.

Počet návštěvníků v roce 2003: cca 1.365

V mimobrněnských výstavních síních úspěšně hostovaly výstavy:

Dotek časů minulých. Rakouské malířství 19. století z moravských sbírek

Kurátor: PhDr. Kateřina Svobodová

Jihomoravské muzeum Znojmo, 4. 12. 2003 – 14. 2. 2004

Výstava vznikla v návaznosti na poněkud šíře koncipovanou kolekci, kterou Moravská galerie představila ve svých výstavních prostorách na přelomu let 2001 a 2002 jako výsledek několikaletého výzkumu, realizovaného v rámci institucionálního grantu Ministerstva kultury ČR se zaměřením na studium uměleckých děl cizí provenience v moravských sbírkách. Geografická blízkost Moravy a Rakouska do značné míry předurčila úzké vztahy, které pojí uměleckou tvorbu obou zemí. Moravští malíři 19. století zpravidla absolvovali svá studia na vídeňské Akademii a případně zde i dlouhodobě zakotvili, rakouští umělci zase často pracovali i pro objednavatele z Moravy, ať už to byla šlechta nebo měšťanstvo, díla rakouských malířů nezůstala ani stranou zájmu domácích sběratelů. Tak se do našeho prostředí dostala řada kvalitních prací renomovaných tvůrců rakouské malby. Znojemská výstava představila výběr prací malířů vídeňské školy, a to především ze sbírek Moravské galerie v Brně a Jihomoravského muzea ve Znojmě. Zastoupeny byly ukázky portrétní tvorby a krajinomalby i ukázky dalších oblíbených žánrů jako jsou zátiší, malby zvířat či lidské příběhy.

Výstavu doprovodila česko-německá publikace, vydaná Moravskou galerií k jejímu prvnímu uvedení v roce 2001/2002, která shrnuje výsledky práce na výzkumném úkolu a současně obsahuje soupis děl rakouské malby v moravských sbírkách.

Svět hvězd a iluzí. Český filmový plakát 20. století

Autorka projektu: Marta Sylvestrová

Spolupráce: Zbyněk Groh (Exlibris Praha), Petr Štembera (Uměleckoprůmyslové muzeum Praha), Jitka Panznerová (Národní filmový archiv Praha)

Výstava, která byla uvedena nejprve v roce 2002 v Moravské galerii jako jedna z doprovodných výstav 20. bienále grafického designu, přinesla veřejnosti seznámení s umělecky pozoruhodnými plakáty k českým a zahraničním filmům 20. století a s dílčími obměnami se dočkala úspěšných repríz:

– Výstavní síň Mánes Praha, 9. 1. - 9. 2. 2003

– Severočeské muzeum Liberec, 9. 9. - 19. 10. 2003

Výše uvedená výstava úspěšně reprezentovala Moravskou galerii i v zahraničí:

Svět hvězd a iluzí - Český filmový plakát

Výstava byla uvedena na těchto místech:

- Národní knihovna Vilnius, Litva

- Kaunas, Litva

- České centrum v New Yorku a Museum of Moving Pictures New York, 8. 5. - 14. 6. 2003

- Czech Film Posters, The Other Cinema, Londýn - v rámci festivalu New Bohemians, 15. - 30. 11. 2003

- České centrum v Londýně, UK, 21. 11. - 31. 12. 2003

Mimořádně zdařilý projekt přivedl pozornost veřejnosti k fenoménu českého uměleckého plakátu. Výstava se ukázala jako vhodný programový doplněk propagace české kultury v zahraničí, která se často orientuje na uvádění přehlídek úspěšných českých filmů, ať už animovaných či hraných. Ve spolupráci se Správou českých center Praha a s oddělením krajských a kulturních vztahů Ministerstva zahraničí ČR se podařilo rozběhnout návštěvnicky atraktivní a vděčnou sérii zahraničních repríz. Na prozatím úspěšnou reprezentaci v Evropě a Americe má navázat i putovní výstava v Japonsku a jinde. Století

českého filmového plakátu by se mělo dočkat i svého trvalého zachycení ve výpravné publikaci.

Dalším významným projektem, kterým se Moravská galerie prezentovala v zahraničí, byla výstava, přecházející z roku 2002:

V zrcadle stínů. Morava v době baroka

Musée des Beaux-Arts v Rennes, 6. 11. 2002 - 5. 2. 2003

Koncepce výstavy: prof. PhDr. Jiří Kroupa, CSc. (Seminář dějin umění FF MU Brno)

Kurátor výstavy: Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka (kurátor sbírky staré kresby a grafiky MG Brno)

Asistent kurátora výstavy: Mgr. Zora Wörgötter (kurátorka sbírky baroka)

Velkorysý projekt věnovaný baroknímu umění na Moravě vznikl v přímé návaznosti na velkou výstavu o pozdní gotice, která se uskutečnila na přelomu let 1999-2000 v Brně, Olomouci a Opavě s názvem Od gotiky k renesanci a jejíž část byla reprízována v Římě. Umění barokní doby, ač na Moravě tak plodné, bylo ve výstavních programech našich galerií s výjimkou několika menších výstav zastoupeno jen slabě. Projekt, připravený Moravskou galerií na konci roku 2002 pro uvedení ve francouzském Rennes, byl první soubornou výstavou moravského barokního umění, připravenou pro zahraniční veřejnost. Vznikl ve spolupráci s řadou předních českých odborníků, působících na univerzitách v Brně či Olomouci i v dalších institucích, jež se studiem barokní umělecké tvorby dlouhodobě zabývají. Expozice v Rennes byla součástí rozsáhlého programu České kulturní sezóny ve Francii. Přinesla výběr 150 barokních výtvarných prací spjatých s moravským prostředím, přičemž mnohé byly získány zápůjčkou ze státních i církevních institucí. Vystavena byla i řada děl nově objevených nebo nově interpretovaných a pro mnohé z exponátů se stala účast na prestižní výstavě příležitostí k zásadnímu restaurátorskému zásahu.

Reprezentativní kolekce zahrnovala malířská a sochařská díla, kresbu, grafiku i umělecké řemeslo. Ukázky nejvýznamnějších staveb a nástěnné malby či nepřenositelných sochařských prací doby barokní byly návštěvníkům zprostředkovány videozáznamem. Ve spolupráci se široce pojatým týmem externích spolupracovníků byl pak pro výstavu připraven čtyřsetstránkový vědecký katalog ve francouzštině, který přinesl řadu nových poznatků. Snahou jeho autorů bylo představit hlavní tvůrčí střediska barokní kultury, zachytit prolínání nejrůznějších uměleckých vlivů i originalitu rozvinutí jejich prvků v našem prostředí, a to v celkových dobových souvislostech a se snahou o pochopení mentality barokního člověka. S uvedením výstavního projektu se stejným tématickým zaměřením pro domácí publikum počítá Moravská galerie v období 2005/2006.

Josef Sudek. Nature morte

Museo Morandi, Bologna 19. 9. - 16. 11. 2003

Kurátor: PhDr. Antonín Dufek, PhD.

Fotografická sbírka MG v Brně představila v bolognském Museo Morandi soubor třiceti Sudkových prací s tematikou zátiší. Reprezentativní výběr ukázal autora v různých obdobích, kdy se tomuto tradičnímu žánru, který mu získal popularitu doma i v zahraničí, věnoval.

Kromě vlastních výstav se pracovníci MG podíleli odbornou spoluprací při přípravě řady výstav pořádaných jinými galerijními institucemi u nás i v zahraničí:

- Jiří Šindler - Městské muzeum a galerie v Poličce (Mgr. ing. Ivo Binder)
- Otakar Kubín - Muzeum Boskovicka, Boskovice (Mgr. ing. Ivo Binder)
- Grafex II, Bienále drobné grafiky, Městské muzeum a galerie v Břeclavi (Mgr. ing. Ivo Binder)
- Keramika a porcelán ze sbírek muzea Vysokého Mýta, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě (Mgr. Andrea Březinová)

- Sklizeň 1993-2002 (z mikulovských výtvarných symposií), České centrum ve Vídni (PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD.)

NÁVŠTĚVNOST EXPOZIC A VÝSTAV MG

Expozice a výstavy MG navštívilo v roce 2002 celkem 87.771 návštěvníků. Trvalý zájem veřejnosti byl zaznamenán u stálých expozic, které byly instalovány již v předchozích letech:

- Gesto a výraz (8.608 návštěvníků)
- Oheň Prométheův (7.093 návštěvníků)
- Místo paměti, prostor orientace (5.572 návštěvníků)
- Pohled Medúsy (5.517 návštěvníků)

Z výstav se jako návštěvnicky nejúspěšnější se ukázaly tyto:

- Ejhle světlo (8.141 návštěvníků)
- Plocha zrozená k dekoru (6.063 návštěvníků)
- František Tichý (5.420 návštěvníků)
- Český granát (5.354 návštěvníků)

MIKROGALERIE

Jako novou formu zpřístupnění našich sbírek připravujeme pro naše návštěvníky projekt Mikrogalerie, která je multimediálním průvodcem stálými expozicemi Moravské galerie. Využíváme přitom programu vytvořeného speciálně pro tento účel společností CMS/Lord Culture Consulting, s. r. o., spolupracující s firmou Foxcom. Ideovým autorem a vedoucím projektu je PhDr. Ladislav Kesner, programátorem ing. Tomáš Liška. Rozsáhlé přípravné práce zahrnují digitalizaci obrazového materiálu ze sbírek MG a jeho doprovod vysvětlujícími digitalizovanými texty v české i anglické verzi. Program umožňuje využití na internetu a následné převedení na CD-ROM. Pracovní verze našeho projektu je v současné době přístupná návštěvníkům budovy Uměleckoprůmyslového muzea, a to na čtyřech terminálech s dotykovými monitory. Do budoucna se počítá s obdobným technickým vybavením i v ostatních výstavních budovách. Věříme, že tento nový způsob prezentace zaujme především mladší věkové skupiny zájemců o výtvarné umění, kterým by měla být práce s novými médii zvláště blízká.

PŘEDNÁŠKY, KONCERTY, KULTURNĚ-VZDĚLÁVACÍ AKCE

Přípravě kulturních a výchovně-vzdělávacích pořadů věnuje Moravská galerie trvalou pozornost a ve snaze o oslovení co nejširšího spektra zájemců se přitom zdaleka neomezuje jen na samotnou oblast výtvarného umění. Program kulturně výchovných a vzdělávacích akcí, zaměřených na dospělé návštěvníky, zahrnoval v roce 2003 odborné výklady ve výstavách, přednášky, setkání a besedy s umělci, filmové projekce, koncerty i společenské akce. Nabídka pořadů pro děti a mládež pokrývala jednak zájem škol o doplňkovou výuku, jednak přinášela rozmanité možnosti aktivit pro využití mimoškolního času - ať už se jednalo o odpolední akce, sobotní ateliéry či prázdninové výtvarné kurzy. V programu kulturních akcí bylo i v tomto roce pamatováno na zrakově postižené občany - jim, ale i ostatní veřejnosti, bylo věnováno několik pozoruhodných pořadů, ukazujících možnosti obohacení estetického vnímání nevidomých.

Akce pro dospělé

S pěknou odezvou se u návštěvníků jako obvykle setkávaly odborné výklady ve stálých expozicích i aktuálních výstavách, poněvadž průvodní slovo výrazně napomáhá pochopení konkrétního výtvarného díla. Jako zvláště úspěšné se ukázaly výklady ve výstavě Český granát, která zaujala především publikum starší věkové kategorie. Novinkou, kterou v září 2003 Moravská galerie uvedla v život, bylo otevření depozitáře skla pro veřejnost. Z bezpečnostních důvodů bylo nutno při prohlídkách omezit počet návštěvníků maximálně na dvacet osob, prostředí, které není běžně přístupné, ovšem přitáhlo dosti zájemců, takže se tyto výklady dočkaly řady repríz.

Tradičně velký důraz klade Moravská galerie na přednáškovou činnost. Také v roce 2003 se na ní kromě vlastních odborných pracovníků Moravské galerie podílela i řada externích specialistů. V souvislosti s probíhajícími krátkodobými výstavami se přitom nabídla řada zajímavých témat, jež se stala příležitostí k přednáškám se záběrem přesahujícím rovinu doprovodných informací k prezentovaným uměleckým dílům. Jako obzvlášť nosná se v tomto směru ukázala výstava Ejhle Světlo a dále projekt Neviditelná příčina, který se snaží o hledání cest k bezbariérové komunikaci zdravých a handicapovaných lidí. Z uměleckých pokladů stálých expozic naopak těžily své náměty přednášky, soustředěné v rámci cyklu „Zaměřeno na...“ Jejich cílem bylo upozorňovat na zvlášť zajímavá díla, jejichž hodnota může návštěvníkům při prohlídce v záplavě jiných dojmů uniknout. I v roce 2003 pokračovala spolupráce se Společností přátel Moravské galerie a Seminářem dějin umění Filozofické fakulty Masarykovy univerzity při pořádání vzdělávacího cyklu pro zájemce o systematictější přehled dějin umění, nazvaný O umění a umělcích. Nejvyšší návštěvnost přitom jako obvykle zaznamenaly přednášky věnované starému umění.

Oblibu si získaly koncerty Jaro na nádvoří, pořádané ve spolupráci s jazzovou kavárnou Podobrazy. Konají se na nádvoří Místodržitelského paláce a zaměřují se na mladé publikum, pro něž mohou být svým obsahem velmi atraktivní. Mnozí z posluchačů se prostřednictvím těchto akcí dostávají do styku s Moravskou galerií vůbec poprvé. Do programové skladby kulturních pořadů zařazujeme i komponované pořady a nejrůznější performance. Hudební vystoupení se konají i v Uměleckoprůmyslovém muzeu nebo v barokním sále Místodržitelského paláce, kde nejlépe vyznívají koncerty staré hudby. V roce 2003 bylo pro dospělé uspořádáno 32 přednášek a 21 výkladů v expozicích, na výstavách a v depozitářích. Nabídku doplnily 4 filmové projekce a 19 koncertů vážné i populární hudby.

Přehled akcí pro dospělé

PŘEHLED AKCÍ PRO DOSPĚLÉ

Přednášky

Datum	Program	Počet návštěvníků
8. 1.	Mgr. Jiří Pátek: Z historie dokumentární fotografie	6
13. 1.	Mgr. Michaela Loudová: Od Petra Parléře ke krásným madonám	60
23. 1.	Jan T. Strýček: Metamorfóza výtvarné myšlenky do textilu	5
27. 1.	Mgr. Lucie Pelcová: Zrození Venuše – zrození renesance	55
29. 1.	Mgr. Zora Wörgötter: Michael Willmann – Svatá Barbora	9
24. 2.	Mgr. Lucie Pelcová: Století géníů	60
26. 2.	Mgr. Martina Straková: Tapiserie Červen	15
5. 3.	Mgr. ing. Ivo Binder: Václav Zykmond - Kašpar noci	6
10. 3.	Mgr. Michaela Loudová: Tvary lidské duše – sochařství a architektura baroka	32
20. 3.	Vlasta Winkelhöferová: Kokeši a jiné lidové hračky Japonska	10
2. 4.	Catherine Lechner: Krásy zahrad ve Versailles	110
7. 4.	Mgr. Michaela Loudová: Zachovejme „decorum“ – freska a její podoba v baroku	25

23.	4.	Mgr. Anna Grossová: Gerardus Mercator - Planisferický astroláb	4
28.	4.	Mgr. Michaela Loudová: Procházka po vídeňské Ringstrasse	26
5.	5.	Mgr. Markéta Vejrostová, ak. mal. Igor Fogaš: Užité umění, jak ho neznáte	15
21.	5.	Doc. PhDr. Vladimír Goněc, CSc.: Benátky jako zapomenutá říše	10
28.	5.	Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD.: Paolo Pagani, Jupiter a Semelé	6
11.	6.	Mgr. Petr Ingerle: Michal Pěchouček - Sběratel	6
23.	7.	Mgr. Markéta Vejrostová: Secesní poháry Otty Prutschera	3
24.	9.	Mgr. ing. Ivo Binder: Bohdan Lacina - Nesouřadé dvojiny, 1969	30
9.	10.	PhDr. Dana Stehlíková: O českém zlatnictví, stříbrnictví a klenotnictví	30
8.	10.	Mgr. Zora Wörgötter: Jan Fyt - Lovecké zátiší, 1649	4
14.	10.	Mgr. Petra Kačírková: Barva, tvar, pohled – secese a impresionismus	30
5.	11.	Mgr. Jiří Pátek: M. Koreček, Fokalk, 1944	3
4.	11.	Mgr. Petra Kačírková: Změna pohledu na legitimitu tvaru a funkce – secese, funkcionalismus, konstruktivismus	23
13.	11.	prof. PhDr. Mojmír Horyna: Význam a symbolická hodnota světla v barokním umění	35
19.	11.	Prof. PhDr. Miloš Štědroň, CSc.: Etnominimalismus – africká hudba	20
25.	11.	Mgr. Petra Kačírková: Výraz, barva, rukopis – expresionismus, impresionismus, fauvismus	25
3.	12.	Milan Smrž, PhDr. Jiří Zemánek: Co všechno umí Slunce	5
4.	12.	doc. PhDr. Petr Rezek: Prostor, slepota a vidění (s projekcí filmu Miroslava Janka)	20
9.	12.	Mgr. Petra Kačírková: Změna vizuální skutečnosti? - kubismus, futurismus, abstrakce	24
10.	12.	PhDr. Antonín Dufek, PhD.: Svět světla ve fotografii	50

Odborné výklady ve výstavách, expozicích a depozitářích

Datum	Program	Počet návštěvníků	
5.	2.	Prostor pro tapiserii – Jan T. Strýček	7
6.	2.	Prostor pro tapiserii – Jan T. Strýček	10
7.	2.	Prostor pro tapiserii – Jan T. Strýček	6
8.	2.	Prostor pro tapiserii – Jan T. Strýček	15
26.	3.	Plocha zrozená k dekoru – Japonské umění laku 16. – 19. století – Petr Podzimek	15
10.	4.	Plocha zrozená k dekoru – Japonské umění laku 16. – 19. století – Michaela Pejčochová	20
14.	5.	František Tichý (1896-1961) – PhDr. Jana Orliková	33
18.	5.	Disegno veneto – Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD.	65
5.	6.	Noční pohled Medúsy – Mgr. Markéta Filipová	8
13.	6.	Umění je abstrakce – Zdeněk Primus M. A.	25
9.	7.	Umění je abstrakce – Mgr. Petr Ingerle	12
16.	7.	Český granát – Mgr. Anna Grossová	35
30.	7.	Krajinou duše Antonína Hudečka – PhDr. Kateřina Svobodová	17
13.	8.	Umění je abstrakce – PhDr. Marta Sylvestrová	8
27.	8.	Krajinou duše Antonína Hudečka – PhDr. Kateřina Svobodová	13
18.	9.	Prohlídky depozitáře skla – Mgr. Markéta Vejrostová	20
1.	10.	Český granát – Mgr. Anna Grossová	70
2.	10.	Prohlídky depozitáře skla – Mgr. Markéta Vejrostová	20
23.	10.	Ejhle světlo – PhDr. Jiří Zemánek	25
30.	10.	Prohlídky depozitáře skla – Mgr. Markéta Vejrostová	20
27.	11.	Prohlídky depozitáře skla – Mgr. Markéta Vejrostová	18

Filmové projekce

Datum	Program	Počet
-------	---------	-------

		návštěvníků
17. 12.	Jiří Trnka dětem – Zasadil dědek řepu, Cirkus Hurvínek, zvířátka a Petrovští, Dva mrazíci, Perníková chaloupka	20
17. 12.	Jan Švankmajer - výběr krátkých filmů (Historie naturae, Kostnice, Et cetera, Možnosti dialogu, Mužné hry, Byt, Tma-světlo-tma)	20
18. 12.	Jiří Trnka - Císařův slavík	20
18. 12.	Jiří Barta – Krysař	20

Koncerty

Datum	Program	Počet návštěvníků
11. 4.	Koncert keltské hudby – Cercle Celtique	130
6. 5.	Tubabu	400
13. 5.	Traband + Rudovous	200
14. 5.	Fru Fru serious + Asyl Akt	200
18. 5.	Na přelomu věků a stylů – koncert italských árií	130
20. 5.	Semestrend – Chorchester, Swordfishtrombones	250
21. 5.	Čankišou	400
27. 5.	Ondřej Smeykal (ex Wooden Toys) + Družina	100
28. 5.	Tara Fuki	400
3. 6.	Gothart	150
4. 6.	Free music day	200
10. 6.	Hadry z těla, Ahmed má hlad	200
11. 6.	Švihadlo	300
18. 6.	Psí vojáci	200
25. 6.	-123 minut	350
27. 6.	Glass Onion	350
6. 11.	V. Matoušek: Kyorei – „Prázdný zvon“ a šumění větru v bambusovém háji	20
26. 11.	Marek Choloniewski – Zvuková performance	44
17. 12.	Advent české hudby 2004	80

Vysokou návštěvnost zaznamenala i beseda s předním českým fotografem Janem Šibíkem, který je autorem působivých novinářských snímků z míst světových válečných konfliktů. Programovou nabídku pak doplnila taneční dílna svým vystoupením Bretaňské tance, kombinovaný pořad Fest Noz, pořádaný ve spolupráci s Alliance française, nebo autorský večer k výstavě Na lásky čas, věnovaný K. H. Máchovi. Nechyběla ani řada společenských akcí - 25 vernisáží výstav, k výstavě Prostor pro tapiserii bylo uspořádáno zvláštní Setkání na výstavě, Kafkovo Národní chrčení do prázdna zakončil derniérový happening „Odnese si svůj větrník“. Společenský večer Moravské galerie se tentokrát nechal inspirovat probíhající výstavou maďarské fotografie, nesl tedy příznačný název Szabad egy tánra? Smím prosit?, konal se pod záštitou rady Velvyslanectví Maďarské republiky pana Roberta Kiss Szemána a zaplnil prostory Uměleckoprůmyslového muzea.

Akce pro děti a mládež

Při přípravě pořadů pro děti a mládež úzce spolupracujeme s Pedagogickým centrem a Školským úřadem Magistrátu města Brna. Pro zvýšení informovanosti škol o možnostech využití naší programové nabídky jsme zřídili na našich webových stránkách speciální pedagogický servis, rozpracovaný se zřetelem na jednotlivé typy a úrovně škol. Po

obsahové stránce nabízené programy jednak reagují na aktuální výstavy probíhající v Moravské galerii, jednak navazují na výukové plány jednotlivých stupňů škol a snaží se názorně dokládat a přitažlivou formou přinášet prohloubení vědomostí nabytých ve školní výuce. Odborní lektori přitom pružně reagují na konkrétní požadavky pedagogů vybraných škol, aby jejich programy odpovídaly specifickému zaměření jednotlivých škol (ať už se jedná o doplňkovou výuku k maturitním seminářům dějin umění na gymnáziích či odborné předměty na Vyšší odborné škole uměleckých řemesel, Škole tradičních řemesel, Odborném učilišti nábytkářském, katedře designu Mendelovy Lesnické a zemědělské univerzity a dalších). Zařazujeme tedy akce věnované problematice technologie zpracování jednotlivých materiálů, tvaroslovných proměn, historických období, otázce postavení umění a umělce ve společnosti, fenoménu řemesla a jeho diferenciaci, vývoji organizace výroby apod. V letošním roce jsme se začali intenzivněji zabývat myšlenkou užší spolupráce s pedagogy formou pořádání akcí věnovaných výhradně jim. Tak bylo v souvislosti s výstavou Ejhle světlo připraveno setkání pedagogů výtvarné výchovy, další takovou příležitostí ke zprostředkování odborných kontaktů se stal seminář učitelů historie. Systematicky pěstujeme styky s vedením Kabinetu dějepisu základních škol při Pedagogickém centru města Brna a s Centrem volného času Lužánky. Vycházíme vstříc vysokému zájmu škol o výklady v expozicích a výstavách a snažíme se děti a mládež motivovat i k vlastní výtvarné činnosti. Výsledky těchto tvůrčích aktivit jsou pak vystavovány. Nejlepší práce soutěže k filmovému plakátu byly navíc odměněny cenami.

Dětský ateliér byl v roce 2003 kromě již tradičních sobotních akcí obohacen o novou možnost individuální výtvarné práce dětí - spolu s rodiči se zde během víkendů mohly zapojit do tvůrčích aktivit inspirovaných výstavou plakátů nebo stálé expozice užitého umění. Nejvíce je přitom zaujal námět z výstavy japonského umění - modely japonských panenek bylo možno zakoupit a vyzdobit podle vlastních představ.

I v tomto roce se konaly letní výtvarné kurzy - týdenní prázdninové akce s tématickým vymezením vycházejícím z některé z aktuálních výstav Moravské galerie. Tentokrát to byl kurz Magické kameny, navazující na výstavu českého granátu, a kurz pod jménem Noční chodci na téma město. Výsledné práce dětí byly prezentovány v dětském ateliéru, kavárně a prodejně v budově Uměleckoprůmyslového muzea.

Přehled akcí pro děti a mládež

Odborné výklady ve výstavách a expozicích

Odborné výklady ve výstavách a expozicích

Program	Počet pořadů	Počet návštěvníků
Prométheův oheň – Mgr. Eva Strouhalová	15	399
František Tichý – Mgr. Yvona Ferencová	8	271
Gesto a výraz – Mgr. Eva Strouhalová	3	58
Český granát – Mgr. Hedvika Chmelíčková	1	30
Německý expresionismus – Mgr. Markéta Filipová	2	51
Místo paměti, prostor orientace – Mgr. Hedvika Chmelíčková	18	372
Svět panenek kokeši - Mgr. Hedvika Chmelíčková, Mgr. Eva Strouhalová	22	323
Plocha zrozená k dekoru – Mgr. Hedvika Chmelíčková	8	168
Pohled Medúsy – Mgr. Markéta Filipová	15	317
Pohled Medúsy (pro speciální školy) – Mgr. Markéta Filipová	3	45

Doplňková výuka

Program	Počet pořadů	Počet návštěvníků
Poezie surrealismu – Mgr. Eva Strouhalová	9	159
„Nakreslil jsem domek...“ – Skupina 42 – Mgr. Eva Strouhalová	41	797
Gesto hmoty – Mgr. Eva Strouhalová	18	368
Cirkus – Mgr. Yvona Ferencová	19	394
Rovnováha – Mgr. Yvona Ferencová	14	292
Kubismus – Mgr. Eva Strouhalová	4	63
Český granát – Mgr. Hedvika Chmelíčková	12	237
Život v době hradů, klášterů a katedrál – Mgr. Hedvika Chmelíčková	25	496
Věci chtějí mít své místo – Japonské laky – Mgr. Hedvika Chmelíčková	12	232
Václav Cigler – pořad pro nevidomé – Mgr. Yvona Ferencová	1	8
Cesta k porcelánu – Mgr. Hedvika Chmelíčková	12	273
Sklo-světlo – Mgr. Hedvika Chmelíčková	3	63
Slunce – Mgr. Eva Strouhalová	13	273
Posedlost světlem – Mgr. Yvona Ferencová	13	296
Barva, spektrum, tvar – Mgr. Yvona Ferencová	6	142
Zlaté pozadí – Mgr. Yvona Ferencová	3	72
Anton Pilgram – Mgr. Yvona Ferencová, Mgr. Markéta Filipová	11	255
Svatotomášská madona – Mgr. Yvona Ferencová	4	78
O baroku – Mgr. Yvona Ferencová	8	191
Nesení kříže – Mgr. Yvona Ferencová	2	40
Příběhy v obrazech – Mgr. Markéta Filipová	10	180
Hloubka skrytá v linii – Mgr. Yvona Ferencová	4	72
Vznešené město Benátky – Mgr. Markéta Filipová	13	278
Hlava Medúsy – Mgr. Yvona Ferencová	2	33
Gotika – Mgr. Markéta Filipová	2	28
Nebojte se barev – Mgr. Yvona Ferencová	26	785
Fascinace ohněm – Mgr. Markéta Filipová	8	187

Dětský ateliér

Datum	Program	Počet návštěvníků
25. 1.	Co to je, kde to je... - Mgr. Hedvika Chmelíčková	18
8. 2.	Létající koberce – Mgr. Yvona Ferencová	24
22. 2.	Hra světél – Mgr. Eva Strouhalová	11
15. 3.	Proč se dětem tak líbíme? – Svět panenek kokeši – Mgr. Eva Strouhalová	55
5. 4.	Rovnováha – Mgr. Yvona Ferencová	23
26. 4.	Úkryty na krásné a užitečné drobnosti – Mgr. Hedvika Chmelíčková	21
18. 5.	Salamandrova další putování – hra pro děti a rodiče – Mgr. Eva Strouhalová, Mgr. Markéta Filipová	25
31. 5.	Dlouhá cesta k porcelánu – Mgr. Hedvika Chmelíčková	3
14. 6.	Až oči přecházejí – Mgr. Yvona Ferencová	20
8. 8.	Český granát ve šperku – Mgr. Hedvika Chmelíčková	16
10. 9.	Beseda se studenty SŠIM – Mgr. Eva Strouhalová	33
20. 9.	Malování se Salamandrem – Mgr. Eva Strouhalová, ak. mal. Igor Fogaš	12
11. 10.	Spirála (Český granát) – Mgr. Hedvika Chmelíčková	17
22. 11.	O hvězdách – Mgr. Eva Strouhalová	21
13. 12.	Světelná laboratoř – Mgr. Yvona Ferencová	27

Akce pro pedagogy

20. 10.	Ejhle světlo – setkání na výstavě s pedagogy ZŠ a SŠ	20
22. 10.	Kabinet dějepisu - Seminář pedagogů - historiků – Mgr. Hedvika Chmelíčková	35

Letní výtvarné kurzy

Datum	Program	Počet účastníků
21. – 25. 7.	Noční chodci – Mgr. Yvona Ferencová	12
25. – 29. 8.	Magické kameny – Mgr. Eva Strouhalová	25

Pořady pro děti a mládež v roce 2003 navštívilo 9.327 návštěvníků (včetně setkání pro pedagogy), akcí pro dospělé se zúčastnilo 6.218 návštěvníků, celkově tedy uvedené kulturně vzdělávací akce pro veřejnost zaznamenaly zájem 15.545 zúčastněných návštěvníků.

PROPAGACE

Průběžný a živý kontakt s veřejností je udržován propracovaným systémem propagace našich akcí. Informace o chystaných pořadech nabízíme médiím ve standardní osvědčené formě, a to jednak prostřednictvím tiskových konferencí, jednak tiskovými zprávami, rozesílanými elektronickou poštou. Systematický kontakt udržujeme s následujícími časopisy: Ateliér, Reflex, Respekt, Týden, Právo, Umělec, Cosmopolitan, Elle, Haarpers' Bazaar, Květy, Hospodářské noviny, Magazín IN Hospodářských novin, kulturní servis Lidových novin, Fotovideo, Fotografie, Fotograf, Dolce vita, Kult, Kam v Brně, příležitostně také Architekt a slovenský Interiér. V roce 2003 byla tato síť doplněna o spolupráci s časopisy Regenerace a Instinkt, Art and Antiques, internetovým serverem Seznam, rozhlasovou stanicí Radiožurnál, Brněnská 1 (kabelová brněnská televize). Ke konci roku bylo vytvořeno téměř pravidelné okénko Moravské galerie v pořadu Rendez-vous Českého rozhlasu Brno. Aktuální zprávy a upozornění na nové akce, volné vstupy apod. zasíláme především do regionálních redakcí deníků - MF Dnes, Právo, Rovnost, rádií a televizních studií - Kiss Hády, Český rozhlas Brno, Rádio Petrov, Rádio Hey, Rádio Krokodýl, Proglas, AZ rádio, Česká televize Brno, Prima. U vybraných akcí upřednostňujeme předávání informací přímo centrálním redakcím do Prahy, případně i na Slovensko. S řadou médií máme navázanou trvalou nebo krátkodobou smlouvu o mediálním partnerství. Důraz klademe na průběžnou aktualizaci webových stránek Moravské galerie, v roce 2003 se podařilo zprovoznit jejich anglickou verzi.

SLUŽBY VEŘEJNOSTI

Kromě výstavní a kulturně-vzdělávací činnosti se snažíme poskytovat našim návštěvníkům kvalitní servis v oblasti odborných informací spolu s nabídkou příjemného prostředí v našich prostorách.

Knihovna Moravské galerie

Veřejně přístupná knihovna Moravské galerie se nachází ve 3. poschodí Pražákova paláce. Je otevřena po celý pracovní týden a nabízí široký výběr odborné literatury se zaměřením

na české a světové výtvarné umění včetně početně zastoupených katalogů výstav, a to jak z produkce Moravské galerie, tak i jiných domácích a zahraničních galerijních institucí. Knižní fond zahrnoval k 31. 12. 2003 celkem 123.079 knižních jednotek, přírůstky za rok 2003 činily 1.939 svazků, z toho nákupem bylo získáno 617 titulů, darem 606 a výměnou 712.

V knihovně bylo v tomto roce zaregistrováno 517 čtenářů, počet čtenářských návštěv dosáhl 7.925, přitom se uskutečnilo 46.722 prezenčních i absenčních zápůjček, z toho 32 požadavků bylo vyřízeno v rámci meziknihovni výpůjční služby. Naši pracovníci poskytli návštěvníkům celkem 5. 638 odborných bibliografických a faktografických porad, zhotovili pro čtenáře 11. 567 xero kopií a 191 skenů.

Probíhající jmenná katalogizace knih obsáhla 1.594 titulů (zaneseno do programu T-series), ať už se jednalo o knižní přírůstky a příspěvy periodik, nebo o rekatologizaci živého knižního fondu. Předmětná katalogizace včetně rekatologizace zahrnula 2.286 hesel, v rámci analytického popisu článků bylo zpracováno 480 našich i zahraničních periodik a sborníků a vyhotoveno 1.128 analytických záznamů článků. Záznamy knihovny MG jsou pravidelně odesílány do Souborného katalogu ČR Caslin - podle analýzy dat v Národní knihovně byla knihovně Moravské galerie přidělena tzv. váha záznamu č. 12, tedy nejvyššího možného stupně.

Od 1. 9. 2003 byl katalog knihovny Moravské galerie zpřístupněn v elektronické podobě na galerijních internetových stránkách a čtenáři si začínají osvojovat tuto možnost přístupu. Do konce roku bylo zaznamenáno 368 návštěv a 60 elektronických objednávek.

Jedním z nejdůležitějších úkolů knihovny je budování její komplexní informační soustavy. V rámci grantu MK ČR z programu Veřejné informační služby knihoven (VISK 3) byla získána částka 80.000 Kč na zakoupení modulu Tinweb a jeho uvedení do provozu. Knihovna Moravské galerie se účastní žádosti Národní knihovny o grant na bezplatný přístup do databází EBSCO v projektu EIFL Direct (Electronic Information for Libraries) a rovněž se podílí na žádosti skupiny umělecko-historických knihoven o grant na zakoupení přístupu k databázi Art Abstract. Spolupracuje dále s knihovnami UPM, NG a VŠUP na koncepci Virtuální umělecké knihovny a napsání a podání žádosti do grantového řízení MK VISK 3. V přípravě je podání žádosti o grant na digitalizaci časopisu Mitteilungen des Mährischen Gewerbemuseums z programu VISK 7 Kramerius.

Významný podíl na ziscích knihovny MG představovala výměna katalogů a tiskovin s galerijními institucemi u nás i v zahraničí. V roce 2003 jsme udržovali výměnné styky s 29 institucemi v ČR a dalších 80 partnerů pak představovaly instituce v cizině. Do zahraničí bylo odesláno 366 publikací v hodnotě 140.371 Kč, do tuzemska směřovalo 38 publikací v hodnotě 20.185 Kč. Celkově tedy bylo obesláno 109 institucí 404 publikacemi, jejichž hodnota dosáhla výše 160.556 Kč. Výměnou za odeslané publikace získala MG ze zahraničí 364 titulů v hodnotě 189.303 Kč, z ČR pak 169 titulů odpovídajícím hodnotě 25.028 Kč, celkově tedy 533 ks přírůstků v hodnotě 214.331 Kč. Jak je patrné, zahraniční výměna je i přes poměrně nízký počet katalogů vydávaných samotnou Moravskou galerií velmi aktivní, dosahujeme toho soustavnou prací s duplicitními materiály a velmi propracovanou sítí partnerských vztahů, podpořenou mnohdy i osobními kontakty.

Agenda povolování vývozu uměleckých předmětů do zahraničí

Agendu povolování vývozu uměleckých předmětů do zahraničí podle zákona 71/94 Sb. zajišťují v Moravské galerii pověřeni odborní pracovníci - PhDr. Kateřina Svobodová a PhDr. Miroslav Ambroz. Bylo vydáno celkem 383 osvědčení k vývozu.

Fotografický ateliér

Potřebám Moravské galerie, ale také zájemcům z řad veřejnosti poskytuje své služby fotografický ateliér Moravské galerie, v němž působí Andrea Bratrů a Michaela Dvořáková. V roce 2003 bylo v tomto ateliéru zhotoveno 11.300 fotografických záběrů (velkoformátové

reprodukce volného a užitého umění, kompletní dokumentace výstav a reportážní dokumentace akcí Moravské galerie), dále pak 9.700 diapozitivů a fotografií a 5 videozáznamů. Pro potřeby mikrogalerie, webových stránek i pro publikační činnost galerie se náš ateliér věnoval i skenování tištěných materiálů. V roce 2003 bylo uzavřeno celkem 65 smluv o poskytnutí fotomateriálu nebo o povolení k reprodukci (týkalo se snímků 262 sbírkových předmětů), z toho ve 20 případech (38 sbírkových předmětů) se jednalo o dohody se zahraničními žadateli.

Kavárny a prodejny Moravské galerie

K pohodě návštěvníků se snaží přispět i galerijní kavárny a prodejny, a to Kavárna a prodejna Uměleckoprůmyslového muzea, dále pak Galerijní prodejna u Theophila Hansena, umístěná ve vstupních prostorách Pražákova paláce a konečně Jazzová kavárna Podobrazy v budově Místodržitelského paláce. Galerijní prodejny nabízejí zájemcům o výtvarné umění výběr publikací o umění, historii, filozofii, kompaktní disky z oblasti vážné hudby, videokazety, plakáty, reprodukce, pohlednice i drobné umělecké předměty z tvorby současných výtvarných umělců. V budově Uměleckoprůmyslového muzea mají návštěvníci navíc možnost využít připojení na internet a podobně jako v Místodržitelském paláci se zde nabízí i místo k odpočinku a malému občerstvení. Možnost příjemného posezení v kavárnách přitom není omezena jen na návštěvníky výstav. Moravská galerie využívá prostředí svých kaváren i při tiskových konferencích a kulturních akcích. Prostor respiria v Uměleckoprůmyslovém muzeu bylo letos využito k uspořádání výstavy umělecké fotografie, Jazzová kavárna Podobrazy navíc usiluje také o vlastní nabídku komorních uměleckých aktivit.

Společnost přátel Moravské galerie v Brně

K hlubšímu zapojení zájemců o výtvarné umění do aktivit Moravské galerie byla v roce 1998 založena Společnost přátel Moravské galerie. Její činnost je zaměřena na pořádání tvůrčích i teoretických symposií o výtvarném umění, studijních zájezdů, výstav a jiných akcí. Členům jsou pravidelně zasílány informační materiály o dění v galerii, pozvánky na aktuální výstavy, přednášky a kulturní akce. Mají nárok na volný vstup do všech výstavních prostor Moravské galerie, zvýhodněné vstupné na vzdělávací pořady i slevy na nákup katalogů a publikací. Společnost vypisuje soutěž o Cenu Michala Ranného, která je určena k podpoře tvůrčího snažení umělců a zároveň je připomínkou významné osobnosti českého výtvarného umění 60. a 70. let 20. století - Michala Ranného. Cena je udělována jednou za dva roky, a to formou čestného diplomu spolu s finanční částkou, která odpovídá výši dvouletého úroku ze základního vkladu vázaného pro tyto účely. Držiteli ceny se dosud stali Dalibor Chatrný a Miroslav Šnajdr st. Vyhodnocení dosud předložených návrhů i slavnostní předání nové ceny se uskuteční v roce 2004.

Společným dílem Moravské galerie a Společnosti přátel bylo v roce 2003 další pokračování přednáškového cyklu O umění a umělcích - kapitoly z dějin výtvarného umění. Odborně cyklus zajišťovaly Mgr. Lucie Pelcová a Michaela Loudová z Filozofické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Vzdělávací akce zařazené do tohoto cyklu zaznamenaly velice slušnou odezvu u veřejnosti.

VĚDECKOVÝZKUMNÁ ČINNOST

Vědeckovýzkumná činnost Moravské galerie se soustřeďovala převážně na okruh problémů navázaných na institucionální grant Ministerstva kultury ČR (grant VaV, identifikační kód MKOF25CEZ001). Předmětem široce koncipovaného výzkumu naší galerie jsou umělecké předměty cizí provenience, které se dnes nacházejí nejen ve sbírkových fondech MG, ale v moravských sbírkách vůbec. Dílčí výstupy této vědeckovýzkumné práce byly prezentovány

veřejnosti již v minulých letech formou tématických výstav nebo odborných studií, publikovaných formou vědeckých katalogů nebo odborných statí, nečastěji v Bulletinu MG. V roce 2003 tak měli návštěvníci Moravské galerie možnost seznámit se s výsledky výzkumu benátské kresby 16.-18. století, a to výstavou Disegno veneto. Benátská kresba 16.-18. století z českých, moravských a slezských sbírek (11. 3. - 1. 6. 2003), která byla provázena odborným katalogem kurátora výstavy, Mgr. ing. Zdeňka Kazlepky, PhD. Průběžně dále pokračovala výzkumná práce v dalších tématických okruzích sledujících sbírky cizí provenience, a to:

- Vídeňská secese a moderna 1900-1925 - řešitelé: PhDr. Miroslav Ambroz a kol. Výsledky studia budou prezentovány v závěru roku 2004 výstavou a vědeckým katalogem.

- Vídeňské stříbro - řešitel: Mgr. Anna Grossová

- Evropský secesní plakát - řešitel: PhDr. Marta Sylvestrová

- Atelier Fiedler - řešitel: PhDr. Antonín Dufek, PhD. - koncem roku 2004 bude veřejnosti představena výstava Atelier Franz Fiedler, která zmapuje fotografické dílo rodiny Fiedlerů.

- Nizozemské malířství - řešitel: Mgr. Zora Wörgötter - v roce 2003 byl publikován článek o zápůjčkách sbírky gotiky a baroka (Bulletin MG č. 58/59), uspořádána výstava Středoevropská kabinetní malba, dílčím výstupem byla rovněž přednáška v cyklu „Zaměřeno na...“, věnovaná obrazu Jana Fyta Lovecké zátiší.

- Baroko na Moravě - řešitel: Mgr. Zora Wörgötter - po dokončení výstavy „V zrcadle stínů. Morava v době baroka“ pro Rennes pokračují práce směřující k představení tohoto projektu i zájemcům v Brně roku 2005. Pro kabinet expozice starého umění byla uspořádána výstava Středoevropský barokní portrét a v cyklu „Zaměřeno na...“ přednesen příspěvek o práci J. M. Willmanna Svatá Barbora.

- Středověké umění Rakouska, Německa a Nizozemí v moravských a slezských sbírkách - řešitel: PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD.

- Umění šesti století - řešitel: PhDr. Kaliopi Chamonikola, PhD.

Jednotliví řešitelé vypracovali seznamy vybraných exponátů ze sbírek MG v Brně i ostatních moravských sbírek, vybrané umělecké předměty prošly restaurátorským průzkumem, k jednotlivým tématickým okruhům byla pořízena kvalitní fotodokumentace. Průběžně probíhá příprava katalogů zamýšlených výstav.

Kromě toho se někteří odborní pracovníci Moravské galerie zapojili do dalších výzkumných projektů, k nimž se vázala grantová a stipendijní podpora:

Umění a civilizace doby barokní na Moravě. Příprava výstavy a publikace - Mgr. Zora Wörgötter jako spoluřešitel, účast - Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD., Mgr. Anna Grossová (hlavní řešitel: prof. PhDr. Jiří Kroupa, Seminář dějin umění FF MU Brno)

Kunstreisen kennt keine Grenzen. Barock-Reisen in Böhmen, Mähren und Österreich - Mgr. ing. Zdeněk Kazlepka, PhD. jako spoluřešitel (hlavní řešitel dr. F. Polleroß z univerzity ve Vídni)

Grant Českého fondu výtvarných umění pro výstavu Český filmový plakát -- PhDr. Marta Sylvestrová - výstava byla uvedena v rámci 20. mezinárodního bienále grafického designu v roce 2002, připravuje se stejnojmenná publikace.

Sympozia, semináře, konference

Zmizelé dědictví kulturních statků - mezinárodní konference

Dokumentace, identifikace, restituce a repatriace kulturních statků obětí II. světové války Uměleckoprůmyslové muzeum v Brně, 20. - 21. 11. 2003, 91 účastníků

Tématem konference, uspořádané pod záštitou ministra kultury ČR Pavla Dostála, předsedkyně Akademie věd ČR doc. RNDr. Heleny Illnerové DrSc. a předsedy Federace židovských obcí v ČR PhDr. Jana Munka CSc., byla otázka dohledávání a navrácení uměleckých děl, jež byla v důsledku událostí druhé světové války násilím odňata svým původním majitelům. Jako součást válečné kořisti obou bojujících stran mnohá z nich

skončila v dnes již nepostižitelných soukromých sbírkách, jiná se postupem času včlenila do muzejních a galerijních sbírkových fondů, nebylo málo ani těch, které postihla naprostá fyzická zkáza. Jejich osudy můžeme dnes sledovat jen s největšími obtížemi. Vzhledem k obrovskému rozsahu všech těchto vynucených majetkových přesunů nabývá úsilí o alespoň částečnou nápravu a odčinění utrpených křivd v této oblasti rovněž mezinárodních rozměrů, a to tím spíše, že k uvolnění podmínek pro studium této citlivé problematiky i pro navrácení zabavených uměleckých předmětů postiženým osobám či jejich dědicům došlo u nás podstatně později než v západní Evropě. Proto je pro nás vzájemná výměna zkušeností se zahraničními partnery tak důležitá. Centrum pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí 2. světové války, které se od roku 2001 na půdě Akademie věd ČR soustavně zabývá výzkumem těchto otázek, se ujalo ve spolupráci s Moravskou galerií uspořádání mezinárodní konference, první svého druhu u nás. Za účasti předních odborníků z ČR i ze zahraničí byla přednesena řada hodnotných referátů, seznamujících jednak s obecnými problémy, jako je samotná metodika výzkumu či systém restituční legislativy v jednotlivých zemích, nechyběly ale ani informace o řadě konkrétních případů s někdy až překvapivými momenty, při nichž se úspěšně uplatnily sítě pro mezinárodní spolupráci. Se svými příspěvky vystoupili JUDr. Pavel Rychetský (Ústavní soud ČR), dr. Tomáš Kraus (Federace židovských obcí v ČR), dr. Nejedlý, ing. Pavel Jirásek (MK ČR), PhDr. Oldřich Tůma (Ústav soudobých dějin AV ČR), PhDr. Helena Krejčová, Mgr. Ondřej Vlček, Dr. Michal Lion, Mgr. Michal Nosek, doc. Mečislav Borák, PhDr. Václav Erben, Andreas Dumalas a Mgr. Ivana Koutská (Centrum pro dokumentaci majetkových převodů kulturních statků obětí 2. světové války), JUDr. Aleš Pejchal (advokát, ČR), Dr. Michael Franz a Dr. Peter Heuss (SRN), Maarit Hakkarainen, M.A. a Tiina Koivulahti, M.A. (Finsko), prof. Ruvín Ferber (Lotyšsko), Dr. Monika Kuhnke, Dr. Kamil Zeidler, Nawojka Cieślińska-Lobkowicz a prof. Wojciech Kowalski (Polsko), Charles A. Goldstein (USA), Anne Webber a Lucian Simmons (Velká Británie), Dr. Karina Dmitrieva (Rusko) a Dr. Agnes Perresztegi (Maďarsko). V diskusi pak zazněly i poukazy na konkrétní a každodenní problémy, s nimiž se badatel v této oblasti setkává - přístupnost či nepřístupnost pramenů v archivech k vědeckému bádání, spolupráce či nespolečné institucí, oficiálně pověřených studiem dané problematiky, s občanskými sdruženími jako je Tereziánská iniciativa, návaznost či naopak neprovázanost práce Centra pro dokumentaci s dříve působícím expertním týmem pro objasnění historických a hospodářských otázek arizace židovského majetku a mnoho dalších.

Moravská galerie, která sama má s restitučními nároky obětí druhé světové války své vlastní zkušenosti a řadu uměleckých děl vrátila dědicům původních majitelů, svoji hostitelskou úlohu při pořádání této akce splnila se ctí.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST MORAVSKÉ GALERIE

Publikační činnosti věnuje Moravská galerie velkou pozornost, poněvadž představuje příležitost prezentovat odborné i laické veřejnosti výsledky mnohdy dlouholetého bádání našich odborných pracovníků; v případě katalogů se pak jedná o způsob, v němž realizovaná výstava zůstává zachycena i po svém skončení. Tradičním periodikem MG, jež si už našlo svůj pravidelný okruh zájemců, je Bulletin Moravské galerie. Kromě toho se snažíme doplnit vlastní doprovodnou tiskovinou i každou z pořádaných výstav. Až příliš často si přitom ovšem musíme uvědomovat limity, představované finančními prostředky, jež máme k přípravě každé výstavy k dispozici. Z tohoto důvodu se u drobnějších výstavních počínů omezujeme na vydávání jednodušších informačních katalogových listů a k vydávání obsáhlejších katalogů na úrovni odborné studie přistupujeme jen u stěžejních výstavních projektů. Ve všech případech ovšem usilujeme o vysokou kvalitu obsahovou i estetickou.

V roce 2002 se z finančních důvodů od tisku Bulletinu Moravské galerie upustilo, jeho letošní svazek tedy vyšel v objemnější podobě jako dvojčíslo. Po vzniklé roční přetržce skýtá vlastně první příležitost k větší reflexi nedávné generální rekonstrukce budovy Uměleckoprůmyslového muzea i nově otevřené expozice užitého umění a designu. Proto je podstatná část Bulletinu věnována právě této problematice. V širším smyslu se ovšem tatáž otázka stala již v roce 2002 námětem odborného symposia Architektura muzeí a koncepce stálých expozic. S příspěvky, které na tomto fóru zazněly, se mohou čtenáři seznámit na stránkách posledního Bulletinu. Nechybí práce, komentující stavební vývoj budovy Uměleckoprůmyslového muzea, a názory na celkové vyznění rekonstrukce. Příspěvky všeobecně laděné části Bulletinu přináší výsledky studia bohatství sbírkového fondu Moravské galerie, ostatních výstavních institucí či pozoruhodných památek, biograficky orientované stati týkající se významných osobností výtvarné kultury u nás i v zahraničí. Oproti předchozím ročníkům se Bulletin MG č. 58.-59. představil v nové grafické úpravě, která odpovídá jednotnému vizuálnímu stylu Moravské galerie. Odborná redakce: PhDr. Alena Krkošková. 352 str. + XXIV str. přílohy

Katalogy vydané Moravskou galerií v roce 2003

Prostor pro tapiserii

(ISBN 80-7027-122-1)

Katalog stejnojmenné výstavy zachytil prezentované exponáty slovem i obrazem.

Koncepce katalogu: Jan T. Strýček, Miluška Trachtová

Texty: Zdeněk Lukeš, Magdalena Juříková, Pavel Šopák, 42 s.

Disegno veneto. Benátská kresba 16.-18. století z českých, moravských a slezských sbírek
Die venezianische zeichnungen des 16.-18. Jahrhunderts aus den böhmischen, mährischen
und schlesischen Sammlungen

(ISBN 80-7027-120-5)

Česko-německý katalog výstavy staré benátské kresby obsahuje na 70 hesel s barevnými a černobílými reprodukcemi a přináší řadu nových poznatků; důkladně se věnuje zejména problematice některých sporných atribucí prezentovaných děl.

Koncepce a texty: Zdeněk Kazlepka, 237 s.

Ejhle světlo.

(ISBN 80-7027-118-3)

Reprezentativní katalog rozsáhlé výstavy sleduje otázku světla ve výtvarném umění z různých úhlů pohledu a je opatřen bohatým obrazovým doprovodem. Katalog je doplněn o obsáhlé resumé v angličtině. Vydala Moravská galerie ve spolupráci s nakladatelstvím Kant. Editor: Jiří Zemánek

Texty: Marco Bischof, Václav Cílek, Antonín Dufek, Jiří Fiala, Pavel Floss, Miroslava Hlaváčková, Mojmír Horyna, Kaliopi Chamonikola, Petr Ingerle, Michal Janda, Pavel Kalina, Jochen Kirchhoff, Marie Klimešová, Jiří Pátek, Zbyněk Sedláček, Jan Sedlák, Kateřina Vítečková, Jiří Zemánek, 391 s.

Doprovodné a informační tiskoviny Moravské galerie:

Program výstav, doprovodných akcí a kulturních pořadů Moravské galerie v Brně na dva měsíce: 6 vydání, z toho jedno v anglické mutaci

Katalogové listy k výstavám: Pole jevů - samota věcí, Tomáš Ruller - Na lásky čas, Milan Houser - Revers, Michal Pěchouček - Sběratel, Ivana Lomová - Dítě uvnitř, Petr Brožka - Kaprun, Vůně levhartí kůže, Keith Carter: Opravdové příběhy, Bořivoj Hořínek - Záznamy.

Pozvánky na zahájení výstav, informační skládačky, pracovní listy pro dětský ateliér, plakáty na výstavy a koncerty.

PŘEHLED PUBLIKAČNÍ ČINNOSTI ODBORNÝCH PRACOVNÍKŮ MORAVSKÉ GALERIE
(knihy, studie, texty katalogů výstav, články v odborném tisku)

PhDr. Miroslav AMBROZ

Sto let Wiener Werkstätte. In: Art and Antiques, 2003, č. 12

Mgr. ing. Ivo BINDER

Gesto a výraz. Zamyšlení nad expozicí ze sbírek volného umění 20. století Moravské galerie v Brně, Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. VI-VII

Grafix II, Bienále drobné grafiky, katalog výstavy, Městské muzeum a galerie Břeclav 2003

Hledání rovnováhy, in: Jiří Šindler, katalog výstavy, GVU Náchod 2003

Otakar Kubín, katalog výstavy, Muzeum Boskovicka 2003

"Řekly si barvy, červená a modrá...", Václav Špála, soupis díla, recenze. Prostor Zlín X, 2003, č. 4, s. 20-21

Mgr. Andrea BŘEZINOVÁ-PAUCHOVÁ

Hubert Kovařík. In: Keramika a sklo, roč. 3, 2003, č. 5, s. 21-23

Ida Vaculková. In: Keramika a sklo, roč. 3, 2003, č. 6, s. 7-9

Porcelán a keramika, katalog výstavy, Regionální muzeum ve Vysokém Mýtě 2003, nestr.

Secesní keramika firmy Zsolnay ze sbírek MG. Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 148-153

PhDr. Antonín DUFEK, PhD.

Blue Man po deseti letech. In: Keith Carter, Opravdové příběhy, katalogový list výstavy, MG 2003

Hry světla a stínů, hry o skutečnost. In: Jiří Zemánek (ed.), Ejhle světlo, katalog výstavy MG, Brno 2003, s. 180-203

Jiráskova Vaňkovka. Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 340-343

Man Ray a fotografie v Československu. Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 228-239

Obrazová zpráva o stavu krajiny. Brno, MG, MP, Ambit 10. 9. - 9. 11. 2003 (Jozef Ondzík). Ateliér 2003, č. 22, s. 6

Rudolf Bílek. In: Rudolf Bílek, katalog výstavy, Galerie Klatovy-Klenová 2003

Tomáš Ruller, Na lásky čas, katalogový list výstavy, MG 2003

Mgr. Yvona FERENCOVÁ

Možná sdělení. Výstava pro vidomé, nevidomé a slabozraké návštěvníky Moravské galerie v Brně 16. 10. - 30. 12. 2001. Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. III-IV

Mgr. Anna GROSSOVÁ

Šperk produkce Wiener Werkstätte ze sbírek Moravské galerie v Brně. Poznámka k dílu Josefa Hoffmanna. Bulletin MG, č. 58-59, 2002-2003, s. 136-139.

Výstava českého granátu v Moravské galerii. Carbunculus, granatus, zrnakoč, aneb sedmnáct století českého granátu. Prostor Zlín X, 2003, č. 3, s. 26-27

PhDr. Ludmila HORÁKOVÁ

Stálá expozice Moravské galerie v Brně z pohledu diváka. Bulletin MG, č. 58-59, 2002-2003, s. 40-43

PhDr. Kaliopi CHAMONIKOLA, PhD.

Recepcia diela Nicolause Gerhaerta van Leyden na Slovensku v poslednej tretine 15. storočia. In: Gotika. Dějiny slovenského výtvarného umenia. Dušan Buran a kolektiv. Slovenská národná galéria, Bratislava 2003, s. 373-382, 707-709, 711-713.
Muzeum jako proměnlivá scéna. Bulletin MG, č. 58/59, 2002-2003, s. 34-39
Retroperspektiva, recenze výstavy. Ateliér 2003, č.13
Petr Veselý - Kolem věcí věci kolem. Ateliér 2003, č. 19
Pravděpodobná realita a další modely skutečnosti. Ateliér 2003, č. 19

Mgr. Petr INGERLE

Jiří Černický (Černického symbolická ambivalence), Fotograf , roč. 2, 2003, č. 3, s. 8-11.
Mezi reprezentací a abstrakcí (lekce z kubismu). In: Petr Brožka - Kaprun, katalog výstavy MG, Brno 2003, nestr.
Paprsek světla - tři poznámky o světle v baroku a v osvícenství. In: J. Zemánek (ed.), Ejhle světlo, katalog výstavy MG, Brno 2003, s. 232-241.
Štěpánka Šimlová - I am terribly sorry..., Moravská galerie v Brně 3. 10. - 24. 11. 2002. In: Bulletin MG, č. 58/59, 2002-2003, s. VIII

Mgr. ing. Zdeněk KAZLEPKA, PhD.

Disegno veneto. Benátská kresba 16.-18. století z českých, moravských a slezských sbírek. Die venezianischen Zeichnungen des 16.-18. Jahrhunderts aus den böhmischen, mährischen und schlesischen Sammlungen, katalog výstavy MG, Brno 2003
Německá kresba. Praha, Národní galerie, Palác Kinských, 28. 2. - 25. 5. (recenze). Ateliér 2003, č. 10, s. 6
Celeberrimus pictor z Belluna a moravští Collaltové. In: Ars naturam adiuvens. Sborník k počtě prof. PhDr. Miloše Stehlíka. Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Brně, FF MU v Brně, Brno 2003, s. 105-113

PhDr. Alena KRKOŠKOVÁ

Antonín Procházka, 1882-1945. Moravská galerie v Brně, Muzeum města Brna 6. 6. - 9. 9. 2002, obecní dům v Praze 11. 12. 2002 - 2. 3. 2003, Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. IV-V
Arna Juračková - Pastely, katalogový list výstavy Galerie kabinet, Kulturní a informační centrum města Brna, Brno 2003, nestr.
Redakční poznámka k Bulletinu Moravské galerie v Brně 58/59, Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. XXIV

Mgr. Pavel NETOPIIL

Pole jevů - samota věcí. Ateliér 2003, č. 5, s. 6
Milan Houser - revers, katalogový list výstavy, MG 2003
Milan Houser - revers. Ateliér 2003, č. 8, s. 5
III. zlínský salon mladých, katalog výstavy Státní galerie ve Zlíně, Zlín 2003
Vůně levhartí kůže, katalogový list výstavy, MG 2003

Mgr. Jiří PÁTEK

Fotografie/ technologie, techniky, přístupy. In: Ejhle světlo, katalog výstavy MG, Brno 2003, s. 205-217
Miloš Koreček, zpráva o dvojím vstupu do stejné řeky ? Bulletin MG, 2003, č. 58/ 59, 2002-2003, s. 196-203
Moravian Gallery Brno: 40 years of Photographic Collection. Imago winter 2003, č. 15, s. 40-41
O fotografickém dokumentu. Ateliér 2003, č. 7, s. 7
Portréty soch, výtvarník a fotograf Milan David. Host 2003, č. 9, s. 42
Sláma Vojtěch V.: Inženýrská zátiší. Praha 2003

Vojtěch V. Sláma - Vlčí med, katalog výstavy ITF Opava, pořádané v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě, Opava 2003

PhDr. Marie PLEVOVÁ

Arthur Feldmann a osud jeho umělecké sbírky. Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 344-352

Mgr. Martina STRAKOVÁ

Historie závodů vyrábějících nábytek pod značkou "UP". Brno v minulosti a dnes, XVI, 2003, s. 433-472

Veletrh interiérové tvorby v Brně MOBİTEX 2003, Era 21, III, 2003, s. 8.

PhDr. Kateřina SVOBODOVÁ

Blanenská Níké/Victoria ve sbírkách Moravské galerie, Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 131-135

Max Švabinský - Skutečnost, ráj a mýtus, Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. V-VI

PhDr. Marta SYLVESTROVÁ

Umění je abstrakce, Prostor Zlín X, 2003, č. 3, s. 44-45

Filmový plakát, Ateliér 2003, č. 5, s.16

Svět hvězd a iluzí dorazil do Prahy. Rozhovor. Polygrafie revue, ročník V, 2003, č. 3, s. 64-66

Mgr. Markéta VEJROSTOVÁ

Sklenice V. H. Brunnera. Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 168-173

Mgr. Zora WÖRGÖTTER

Zápůjčky ze sbírky gotiky a baroka (1998-2002). Bulletin MG, 2002/2003, č. 58-59, s. 174-183

Mnozí odborní pracovníci MG jsou kromě svých povinností na půdě mateřské instituce také členy nejrůznějších odborných poradních sborů jiných institucí, nákupních komisí, redakčních rad, odborných profesních sdružení, věnují se pedagogické činnosti atd.

EKONOMICKÉ VYHODNOCENÍ ROKU 2003

Stručné zhodnocení finančního hospodaření MG za rok 2003 (v tis. Kč):

Výnosy celkem	69 670
z toho: příspěvek na činnost od MK ČR	56 261
dotace z EU	2 884
tržby a výnosy	10 525
z toho tržby z prodeje zboží a služeb	3 373
z toho vlastní zboží a komisní prodej katalogů	731
prodej vstupenek	968
reklama	1 052
nájem	290
vývozní povolení	192
tržby knihovny, foto, reprod. práva	140
nedokončená výroba	730
aktivace materiálu	1 557

ostatní výnosy	4 865
z toho: použití finančních fondů	2 337
z toho RF	50
FRIM - opravy	2 287
jiné výnosy	890
sponzorské příspěvky	1 638

Náklady celkem	69 142
z toho spotřeba materiálu	5 859
spotřeba energie	5 048
služby	18 061
osobní náklady celkem	28 846
z toho mzdové náklady	20 301
ostatní osobní náklady	584
sociální zabezpečení	6 998
sociální náklady	868
ostatní sociální náklady (civilní služba)	95
odpisy HIM a DHIM	5 234
daň z příjmu	523
opravy a udržování	4 134
cestovné	583
náklady na reprezentaci	126
náklady na prodané zboží	707
ostatní náklady	544

Hospodářský výsledek	+ 5
----------------------	-----

Z celkových nákladů tvořily náklady na :	výstavní činnost	4 566
	restaurování sbírkových předmětů	387
	nákup knih	499
	nákup sbírkových předmětů	2 015

Zřizovatel (MK ČR) poskytl Moravské galerii v rámci příspěvku na činnost tyto účelové dotace neinvestičního charakteru:

EZS, EPS, ISO	1 515
kulturní aktivity	2 179
Institucionální výzkum a vývoj	2 200
Výkup předmětů kulturní hodnoty	0
Celkem	5 894

Investice (v tis. Kč)

Systémová investiční dotace	4 396
z toho – institucionální výzkum a vývoj	200
- ISO	3 846
- VISK T - series	80
- energetický audit	270

ZHODNOCENÍ ČINNOSTI GALERIE V ROCE 2003 A VÝHLEDY DO BUDOUCNA

Vzhledem ke skutečnosti, že již v úvodu roku 2003 došlo k personální změně na místě ředitele instituce a Moravská galerie fungovala po zbytek roku v provizoriu bez jmenovaného ředitele, bylo hlavní snahou pověřeného vedení instituce zajistit její standardní provoz a fungování. Při zpětném zhodnocení lze s uspokojením konstatovat, že se to nejen podařilo, ale byly položeny i základy k novému vykročení galerie na další cestu s novým vedením.

Podařilo se úspěšně zakončit velké rozpracované projekty, jako byla výstava *V zrcadle stínů. Morava v době baroka*, kterou se Moravská galerie podílela na České kulturní sezóně ve Francii (výstava se uskutečnila na přelomu let 2002-2003 v Rennes), byl dokončen a obhájen grantový projekt *Identita / Integrita – Brno, hlavní město vizuální komunikace 2002*, který získal podporu Evropské komise v rámci programu Culture 2000. Získaných zkušeností jsme nadto využili k přípravě dalšího grantového projektu *Poselství barev, tvarů a myšlenek. ‚Nechť Maulbertschova skvělá díla ochrání vaši zemi...‘ Kostel Bičovaného Spasitele v Dyji – příspěvek k péči o kulturní krajinu a evropskou integritu*, který byl předložen do grantového řízení.

Výstavní program Moravské galerie byl, podobně jako v jiných letech, založen na kombinaci vlastních projektů a reprízách úspěšných výstav, připravených našimi kolegy v jiných institucích. Z první kategorie vzbudil největší pozornost autorský projekt *Ejhle světlo*, rozsáhlá tematická výstava, která se uskutečnila ve dvou výstavních budovách MG, vyžádala si spolupráci mnoha desítek zapůjčitelů a týmu badatelů z České republiky i zahraničí a vzbudila zasloužený ohlas u veřejnosti, v médiích i odborných kruzích. Díky velkorysé účelové podpoře ze strany našeho zřizovatele se podařilo výstavu i katalog realizovat v plánovaném rozsahu.

S pokračováním vědeckovýzkumné činnosti MG v rámci institucionálního grantu (*Umělecká díla cizí provenience v moravských sbírkách*) byla spojena výstava a publikace *Disegno veneto – benátská kresba 16.–18. století z českých, moravských a slezských sbírek*. Početný autorský tým, sestávající zejména z odborných pracovníků MG, nadále zpracovává projekt s pracovním názvem *Vídeňská secese a moderna – výstava i katalog se připravují na konec roku 2004*. Pokračuje práce na dalších dílčích výstupech tohoto grantu (*Ateliér Fiedler, Nizozemské malířství, Secesní plakát, Středověké umění, Vídeňské stříbro*) a i zde souběžně probíhala interní diskuse o zaměření odborné práce organizace do budoucnosti. Její výsledky jsme připraveni formulovat do výzkumného záměru pro institucionální financování na další období. V souvislosti s touto diskusí a na základě úkolu stanoveného zřizovatelem zpracovala Moravská galerie také koncepci své sbírkotvorné činnosti, která tvoří osu odborné práce organizace.

Na divácky atraktivních převzatých výstavách jsme systematicky rozvíjeli dobré vztahy a spolupráci s partnerskými institucemi – s Národní galerií (výstava *Plocha zrozená k dekoru*), Národním muzeem (výstava *Český granát*), Moravským zemským muzeem (výstava *Česká loutka*) či s Galerií hlavního města Prahy (výstava *František Tichý*) a dalšími.

Pokračovala pravidelná prezentace současného umění v atriu Pražákova paláce a fotografie v ambitu Místodržitelského paláce. Pokračování se dočkal i projekt *Neviditelná příčina*, zaměřený na stírání bariér mezi naší institucí, jejími pravidelnými návštěvníky a handicapovanými lidmi při vnímání umění.

Oddělení pro práci s veřejností věnovalo maximální úsilí tomu, aby se poněkud otřesená pozice galerie co nejrychleji upevnila – jak široká nabídka kulturně-vzdělávacích akcí, tak systematická propagace činnosti k tomu nepochybně výraznou měrou přispěly.

Zvláštní zmínku zaslouží knihovna Moravské galerie, která úspěšně využívá grantových možností daných zřizovatelem ke své postupné modernizaci a „přechodu do digitálního

věku“. Zásadním pozitivem zde bylo zpřístupnění katalogu knihovny on-line na podzim roku 2003.

Po celý rok pokračovaly projektové práce a složitá jednání, týkající se stavby společného depozitáře pro Moravskou galerii a Moravskou zemskou knihovnu. Pro další rozvoj Moravské galerie v oblasti materiálně-technického zabezpečení sbírek je výstavba moderních depozitářů, které svými technickými parametry budou splňovat náročné požadavky na kvalitní ochranu mimořádně cenných uměleckých předmětů, které instituce spravuje, prioritou číslo jedna. Věříme, že problémy, které projekt provázejí, se díky pochopení všech partnerů podaří vyřešit. Bez odezvy bohužel zatím zůstává náš požadavek na generální rekonstrukci Místodržitelského paláce, kde jsou uloženy a prezentovány sbírky starého umění evropské a moravské provenience a jehož stavebně-technický stav není zdaleka vyhovující.

Pokud jde o finanční situaci organizace, podařilo se díky maximální úspornosti ve všech oblastech provozu vyřešit problémy, které přetrvávaly již od roku 2001, kdy bylo rozhodnuto o akvizicích, na jejichž zakoupení neměla galerie dostatek prostředků. Tento schodek ve výši cca dvou milionů Kč se podařilo uhradit z vlastních zdrojů a nový ředitel tak bude moci převzít organizaci nezátíženou nesplněnými závazky. V této souvislosti je třeba zmínit i složitá a dlouhodobá jednání o reakvizici nejhodnotnějších kreseb z restituované Feldmannovy sbírky, která probíhala po celý rok 2003: na jedné straně s dědici o podmínkách prodeje, na straně druhé s Ministerstvem kultury ČR o poskytnutí účelové dotace z programu ISO. I zde věříme, že záležitost se podaří úspěšně uzavřít.

Ve mzdové oblasti přetrvával neuspokojivý stav, kdy průměrná mzda v MG nejenže zaostává za celostátním průměrem, podobně jako celý resort kultury, je však dokonce na chvostu i v rámci resortu. Tuto situaci vzal v závěru roku na vědomí i náš zřizovatel a přidělil nám poměrně velkorysou jednorázovou dotaci, která sice zlepšila průměrná čísla, ale neřeší celkový stav věcí. To si slibujeme od nového mzdového systému, k jehož zavedení jsme v závěru roku připravili veškeré podklady.

Zvěrem lze říci, že i přes některé vnitřní problémy zůstává Moravská galerie pevně zakotvena na kulturní scéně České republiky. Za to, že se nám daří naplňovat naše poslání v oblasti péče o sbírky, vědeckovýzkumné práce, prezentace a popularizace jejích výsledků, vděčíme jednak kvalitní práci a zodpovědnému přístupu našich pracovníků a dále dobré spolupráci s partnerskými institucemi i pochopení a podpoře zřizovatele MG Ministerstva kultury České republiky a dalších partnerů – tradičně jmenujme alespoň Statutární město Brno a Jihomoravský kraj –, kteří výrazně napomáhají realizaci našich projektů.

Nový ředitel tedy přebírá instituci stabilizovanou, plně funkční, začleněnou do struktur kulturní a výzkumné spolupráce. Přejme jemu i jí, aby vykročení novým směrem bylo úspěšné.

Brno, červen 2004

PhDr. Kateřina Tlachová